

Remitteringsmapp

Ärende: Projektdirektiv - Nytt drift- och förvaltningsuppdrag. Stadens datakommunikation

För yttrande senast: 30 april 2008

Stadsdelsnämnderna

Samtliga sdn

Facknämnderna

EXPL
Fsk
IdN
KuN
MHN
SotN
SbN
BRN
TN
UtbN
Äldren
Srv

Övriga

S-hus
SLK

Handläggare: Emma Karlsson
Telefon: 08-508 29 546

Till
Kommunstyrelsen

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Kommunstyrelsen ges det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens lösningar för datakommunikation för att fastställa omfattning av drift- och förvaltningsuppdraget, att löpande teckna och revidera de avtal som detta kräver, genom centralupphandling samt att återkomma med underlag för beslut om genomförande av konkurrensutsättning av den operativa driften
2. Fiberförbindelser för stadens gemensamma kommunikationsnät skall tillhandahållas av AB Stokab inom ramen för ett ramavtal på fiberförbindelse
3. Den operativa driften av kommunikationsnätet skall upphandlas i konkurrens. Fram till att så kan ske skall inriktningen vara att tjänsten tillhandahålls av AB Stokabs nybildade dotterbolag
4. Stadens datakommunikationsnät konsolideras enligt förslaget i ärendet och Kommunstyrelsen skall i arbetet med Kommunfullmäktiges mål rörande standardisering och konsolidering av stadens IT-struktur enligt budget 2008 även utreda framtida ägandeförhållanden för utrustning i de delarna av nätet som inte ägs av AB Stokab

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut:

1. Uppdra åt Stadsdirektören att slutföra förhandlingar och återkomma till Kommunstyrelsen med förslag till avtal för AB Stokab samt det nyinrättade dotterbolaget med utgångspunkt i vad som anges i ärendet
2. Uppdra åt Stadsdirektören att utse ledamöter i en styrgrupp för förvaltningen av stadens datakommunikation enligt stadens IT-förvaltningsmodell
3. I arbetet med konsolidering av stadens IT-struktur enligt Kommunfullmäktiges budget 2008, även hantera frågan om ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten.

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Carina Lundberg-Uudelepp
Biträdande stadsdirektör

Johan Särnquist
Avdelningschef IT-avdelningen

Sammanfattning

För att stadens verksamheter skall kunna skicka och ta emot data mellan varandra och med tjänsteleverantörer samt ha tillgång till Internet, krävs en grundläggande kommunikationstjänst. Denna består idag av två delar, den ena ett kommunikationsnät för hela staden där information från externa leverantörer och interna användare möts och där data transporteras till och från Internet. Nätet hanterar transport av data över större avstånd. Den andra delen består av flera lokala förvaltningsinterna nät och det är via dessa som information transporteras från stadens gemensamma kommunikationsnät till slutanvändaren. Näten består av ett antal olika fastighetsnät som kopplas samman. Kommunikationstjänsten tillhandahålls genom ett flertal olika leverantörer, de största är stadens egna bolag AB Stokab och stadens egna verksamheter. I dagsläget innebär upplägget med ett flertal leverantörer att ansvarsgränser och överlämningspunkter inte alltid är självklara och tydliga.

Stadens inriktningsmål är att Stockholm ska bli en tillgänglig stad, att medborgarna ska kunna komma i kontakt med staden via kontaktcenter och att ett antal nya e-tjänster införs. För att detta skall kunna genomföras enkelt och utan stora kommunikationsstörningar, samtidigt med den konsolidering av hela stadens IT-struktur som kommunfullmäktige tagit beslut om, måste staden förtydliga ansvaret och omfattningen av datakommunikationen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att ansvaret för kommunikationskedjan läggs så samlat som möjligt, på såväl strategisk som operativ nivå. Detta innebär att Kommunstyrelsen ges det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens lösningar för datakommunikation samt får i uppdrag att genom centralupphandling löpande teckna och revidera de avtal som detta kräver. Ansvaret för förvaltningsinterna nät konsolideras som ett led i att uppfylla beslut om konsolidering i IT-strukturen i Kommunfullmäktiges budget för 2008. I detta arbete bör även ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten utredas så att dessa på bästa sätt kan tillgodose verksamheternas behov.

Den operativa driften av stadens datakommunikation är att betrakta som icke-strategisk och utgör inte heller myndighetsutövning. Funktionen bör således upphandlas i konkurrens i enlighet med stadens policy för upphandling och konkurrensutsättning (dnr: 125-4310/2006). Fram till att så kan ske skall inriktningen vara att tjänsten tillhandahålls av AB Stokabs nybildade dotterbolag. Överföring av operativt ansvar för de förvaltningsinterna näten från förvaltningarna till det nybildade bolaget bör ske gradvis för att i möjligaste mån undvika att verksamheterna påverkas negativt. I enlighet med tidigare Kommunfullmäktigebeslut förläggs ansvaret för fiberinfrastruktur till AB Stokab,

som tillhandahåller fiber till stadens verksamheter inom ramen för ett ramavtal, där fiber skall användas som infrastruktur för datakommunikationen.

Kopplingen till verksamhetsbehov skall säkras genom att beslut om det gemensamma kommunikationsnätets utbud av kommunikationstjänster tas i så nära samverkan med verksamheten som möjligt.

Bakgrund

I Kommunfullmäktiges budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010 slås fast att förbättrad och utvecklad kommunikation och informationsteknik är två viktiga verktyg för att nå stadens inriktningsmål. Det innebär bland annat att stockholmarna ska kunna komma i kontakt med staden via kontaktcenter, att stadens IT-system ska utvecklas och en stor satsning på nya e-tjänster ska genomföras. Medborgarna skall stå i centrum för stadens verksamhet och informations- och kommunikationstekniken skall stödja medborgarnas rätt till insyn i verksamheten och underlätta tillgången till kommunens tjänster. En avgörande komponent i allt detta är stadens datakommunikation.

Stockholms stads datakommunikation kan idag delas in i tre huvuddelar. Den första är stadens gemensamma kommunikationsnät som är ett stadsövergripande nät som används för att ansluta stadens förvaltningar till varandra, till gemensamma resurser och till Internet. Det är genom detta som stadens förvaltningar möter och tillhandahåller tjänster till medborgarna. Den andra är förvaltningsinterna nätverk som hanterar transport av information inom en enskild förvaltning. Den tredje är fastighetsnät som är uppbyggnaden av näten inom fastigheter. Ett förvaltningsinternt nätverk kan bestå av ett flertal fastighetsnät. Dessutom finns separata tekniska nät som används i enskilda verksamheter och är separerade från stadens övriga datakommunikation, tex Brand- och räddningsnämndens kommunikationslösningar och Trafik- och renhållningsnämndens "Trafik Stockholm".

I enlighet med tidigare Kommunfullmäktigebeslut ("Utbyggnad av infrastruktur för data- och telekommunikation..." 1995:159 och "Stadens samlade nätförvaltning" 2006:6) ligger ansvaret för fiberförbindelser som används i stadens gemensamma kommunikationsnät som uppdrag till AB Stokab, som ägs av Stockholms stad med syfte att tillhandahålla ett öppet och konkurrensneutralt fibernät. Stokab är dock inte ensam leverantör av infrastrukturen till staden. Stokab agerar även som kommunikationsoperatör åt Stockholms stad, vilket innebär att bolaget driver, förvaltar och utvecklar stadens gemensamma kommunikationsnät samt i vissa delar de förvaltningsinterna näten.

Även när det gäller den lokala infrastrukturen återfinns i Kommunfullmäktiges budget för 2008 skäl för en omstrukturering. Under Kommunfullmäktiges mål för sitt verksamhetsområde, anges aktiviteten konsolidera och standardisera stadens IT-struktur samt förbereda införandet av stadsövergripande gemensam IT-service med inriktning att verksamheten läggs ut på entreprenad.

Som en del av ovan nämnt konsolideringsarbete, för att förtydliga ansvarsgränser mellan olika leverantörer samt för att klart definiera vem som har ansvar för stadens datakommunikation, har Stadsledningskontoret genomfört en översyn av detta område.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på Stadsledningskontorets IT-avdelning, i samarbete med AB Stokab som förvaltar stora delar av nätet idag. Synpunkter har inhämtats från IT-chefer och/eller IT-samordnare på följande förvaltningar och bolag:

- Södermalm (representerande SDF Mitt)
- Älvsjö (representerande SDF Söder om Söder)
- Bromma och Hässelby-Vällingby (representerade SDF Väster)
- Stadsbyggnadskontoret
- Trafikkontoret
- Socialtjänstförvaltningen
- Utbildningsförvaltningen

Samråd har även ägt rum med SISAB, som idag är ägare av kommunikationsutrustning i skolverksamheternas nät.

Inom Stadsledningskontoret har synpunkter inhämtats från andra avdelningar i de delar där specialistkompetens krävts. Behjälpliga i detta avseende har varit juridiska avdelningen, administrativa avdelningen, förnyelseavdelningen samt stadsdirektörens stab.

Stadens behov av datakommunikationslösningar

I enlighet med Kommunfullmäktiges budget för 2008 skall verksamheternas behov styra utvecklingen av IT-stödet. Stadens informations- och kommunikationsteknik skall stödja verksamheten och skapa förutsättningar för strategisk styrning av stadens verksamhetsutveckling samt för uppföljning av reell nytta för medborgarna.

Stadens gemensamma kommunikationsnät är en avgörande funktion i uppfyllandet av detta mål. Nätet skall nyttjas av behöriga användare och informationen skall transporteras säkert. För att stadens verksamheter skall kunna utföra sina uppdrag krävs även att tillgängligheten för verksamhetskritiska system kan garanteras. Samtidigt ökar behoven konstant allt eftersom nya och mer kapacitetskrävande tjänster införs. Stadens

datakommunikation kan komma att behöva hantera både ljud, bild, data och video i större utsträckning än idag, och detsamma gäller trådlösa nätverk.

För att möta dessa behov behöver staden bland annat:

- En flexibel fysisk infrastruktur som möjliggör datakommunikation mellan verksamhetsställen
- Ändamålsenlig och flexibel tillgänglighet i form av kapacitet i anslutna nätverk
- Anslutning och tillgång till ett stadsgemensamt nätverk för stadens verksamheter
- Tillgång till stadens gemensamma IT-baserade resurser, såsom gemensamma system och säkerhetslösningar
- Tillgänglighet till Internet
- Tillgång till förvaltningsinterna nätverk samt anslutning till dessa
- Möjlighet till säker anslutning till stadens förvaltningsinterna kommunikationsnät
- Säker anslutning till stadens gemensamma kommunikationsnät för externa tjänsteleverantörer
- Möjlighet till publika webbservrar anslutna till lokala nätverk

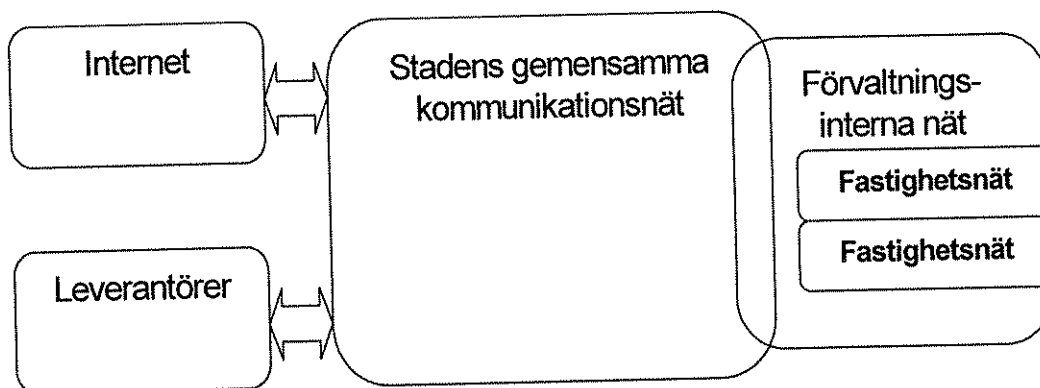
Särskilt efterfrågade tjänster

Stadsledningskontoret har som framgår ovan samverkat med ett antal förvaltningar under beredningen av detta ärende. Utöver vad som ovan anges som allmänna krav på stadens datakommunikationslösningar efterfrågar vidtalade förvaltningar särskilt följande:

- Möjlighet till rätt bandbredd och tillgänglighet (stabilitet) i nätet är enligt samtliga vidtalade förvaltningar av avgörande betydelse.
- De tekniska förvaltningarna upplever ett behov av att kunna fortsätta driva separata tekniska nät för särskilda ändamål vid sidan av det gemensamma kommunikationsnätet.
- Möjlighet måste finnas att tillvarata teknikens möjligheter genom ett brett och flexibelt utbud av kommunikationslösningar. Behoven varierar inom och mellan förvaltningarna och sträcker sig från stora enheter som kräver mycket bandbredd till små men många separata enheter som behöver mindre kraftfulla lösningar.
- Säkerheten i nätet behöver ses över så att den möter en nivå som kan anses acceptabel för samtliga verksamheter inom stadens ordinarie administration. Gemensamma riktlinjer för en accepterad säkerhet bör tas fram så att information med viss säkerhetsklassning hanteras på samma sätt i hela staden.
- Principerna för kostnadsfördelning när det gäller basfunktioner i stadsnätet bör ses över. Idag fördelas dessa per anställd trots att stadens enheter har vitt skilda behov och förutsättningar. Effekterna av detta fördelningssystem bör enligt förvaltningarna analyseras.
- Möjlighet att beställa trådlös access inom de förvaltningsinterna näten måste finnas.

Kommunikationsnätets indelning

Det gemensamma kommunikationsnätet fungerar som ett nav i stadens datakommunikation, där förvaltningarna kopplas samman med olika leverantörers nät och med Internet. För att kommunikationen skall fungera krävs att de olika delarna fungerar var för sig och tillsammans. Att hålla samman nätet, och de olika aktörerna som ingår i nätet över tid, är en strategisk fråga. Nedan presenteras en beskrivning av kommunikationsnätet, så som det ser ut i dagsläget, med en indelning i olika zoner.

Internet: Detta är det gemensamma kommunikationsnätets anslutning till Internet. Anslutningen till Internet tillhandahålls av en så kallad Internetleverantör.

Leverantörer: Denna del utgörs av leverantörers anslutningar till stadens gemensamma kommunikationsnät. Genom att stadens entreprenörer inom IT-drift ansluts denna väg görs de gemensamma systemen tillgängliga för stadens användare. I den mån de utgör e-tjänster görs de även tillgängliga för Stockholmare som är användare av e-tjänsterna. Dessa nät är lokala nätverk hos stadens leverantörer.

Stadens gemensamma kommunikationsnät: Denna del är som ovan konstaterats navet i stadens datakommunikation. Här möts information från externa leverantörer och interna användare och här transporteras data vidare till och från Internet. Nätet hanterar transport av data över större avstånd.

Förvaltningsinterna nätverk: Denna del består av förvaltningarnas och bolagens egna interna nät. Det är via dessa som information transporteras inom förvaltningarna och från stadens gemensamma kommunikationsnät till slutanvändaren. Näten består av ett antal olika fastighetsnät som kopplas samman. I den mån trådlösa nät används hör de till denna del av nätet och de benämns just trådlösa lokala nät.

Fastighetsnät: Den del av nätet som finns längst ut mot användaren. Fastighetsnätet har en begränsad utbredning och finns bara inom en viss byggnad, där de transporterar information från byggnadens anslutning till övriga delar av det förvaltningsinterna nätet eller stadens gemensamma kommunikationsnät, till de vägguttag som gör det möjligt att ansluta datorer, servrar eller utrustning för trådlösa nät.

Hur nuvarande organisation behöver förändras för att möta stadens behov

För att de mål som tidigare redovisats, en flexibel och tydlig leverans av datakommunikation med hög säkerhet och kostnadseffektivitet, skall kunna uppnås, krävs en tydlig ansvarsfördelning. Verksamhetens inflytande över IT-leveransen måste säkras genom delaktighet i förvaltning av nätet och möjlighet till påverkan på utbudet av kommunikationstjänster. Det skall vara tydligt vem som ansvarar för kedjans alla delar på olika nivåer, såsom:

- Regelstyrning: regler som gäller IT-verksamheten i sin helhet, till exempel IT-programmet och stadens IT-säkerhetspolicy
- Strategisk ledning: planering av behov och utbud på lång sikt, ledning och samordning av aktörerna i kedjan, samt uppföljning
- Operativ leverans: daglig leverans, verkställighet i enlighet med uppdrag från strategisk ledning och inom ramen för uppsatta regler

För att uppnå förutsättningarna krävs följande:

- ansvarsfördelningen inom organisationen måste tydliggöras
- nuvarande avtal med Stokab, där bolaget har ansvar för såväl fysiskt nät som kommunikationsutrustning i stadens gemensamma kommunikationsnät måste omförhandlas, så att staden i framtiden har ett avtal med Stokab om fiberinfrastruktur och ett avtal med en operatör om kommunikationstjänsten
- på sikt bör målsättningen vara att där så är möjligt konkurrensutsätta de delar som inte utgör strategisk ledning
- rutiner och ansvar när det gäller säkerhet i nätet och var säkerhetspåverkande beslut får fattas måste tydliggöras
- en tydlig beställar-utförarorganisation behöver etableras i staden

Stadsledningskontorets förslag till ansvarsfördelning

Vägledande principer för en tydligare ansvarsfördelning bör vara följande:

- Ansvaret för kommunikationskedjan skall vara så samlat som möjligt, såväl på strategisk som operativ nivå

- Ansvaret för förvaltningsinterna nät skall konsolideras i enlighet med beslut i Kommunfullmäktiges budget för 2008, under Kommunfullmäktiges mål för sitt verksamhetsområde
- Kopplingen till verksamhetsbehov säkras genom att beslut om det gemensamma kommunikationsnätets tjänsteinnehåll tas i så nära samverkan med verksamheten som möjligt
- En tydlig beställar-utförarorganisation skall etableras
- De delar av ansvaret för datakommunikationen som inte är strategisk ledning eller myndighetsutövning skall förberedas för framtida konkurrensutsättning, i enlighet med Stockholm stads policy för konkurrens och valfrihet

Med anledning av vad som ovan redovisats ger Stadsledningskontoret nedan ett förslag till tydligare ansvarsfördelning för stadens datakommunikation som föreslås ersätta tidigare fattade beslut om ansvarsfördelning för stadens nät samt dess förvaltning och utveckling.

Kommunstyrelsen ges ansvar för följande områden:

- Budget och avtal för Internetanslutning
- Beställning och avrop av gemensamma tjänster för stadens datakommunikation
- Strategisk ledning av stadens datakommunikation

Därutöver har Kommunstyrelsen sedan tidigare ansvar för förvaltning av:

- IT-säkerhetspolicy
- Budget och avtal för stadens datakommunikation

Operatören ges ansvar för följande områden:

- Driftansvar för stadens gemensamma kommunikationsnät samt för de förvaltningsinterna näten
- Att produktionsmiljö för stadens gemensamma kommunikationstjänst uppfyller aktuella säkerhetsregler

Stokab ges ansvar för följande områden:

- Fiberinfrastruktur

Följande område föreslår Stadsledningskontoret utreds i samband med konsolidering och standardisering av stadens IT-struktur:

- Utrustning i de förvaltningsinterna näten

Ansvar för säkerhetsfrågor regleras av Kommunstyrelsen genom IT-säkerhetspolicyn. Lokal nämnd/bolag samt externa leverantörer har ansvar för att denna följs. Kommunstyrelsen har ett tillsynsansvar och skall därför kontrollera att denna policy följs.

Driftansvaret för stadens gemensamma kommunikationsnät bör förändras, dels i och med uppdelningen av Stokab i två bolag, dels med anledning av konsolideringen av stadens IT-struktur. Det ansvar som tidigare låg på Stokab avseende tillgänglighet, kapacitet etc. förläggs till operatören. Genom att operatören ges det överordnade ansvaret att realisera lösningar, till exempel genom avrop mot stadens avtal med Stokab, skapas en möjlighet att ställa tydligare krav gentemot operatören på tillgänglighet och access. Det ger också en möjlighet för staden att få en konsoliderad bild av kommunikationskostnaderna utifrån det uppdrag som ges.

Ansvar för utrustning i de förvaltningsinterna näten bör utredas utifrån förutsättningen att staden önskar köpa en komplett kommunikationstjänst. Denna utredning bör ske i samband med den konsolidering och standardisering som skall göras av stadens IT-struktur under 2008. En komplett kommunikationstjänst skulle innebära att leverantören har fullt ansvar för tjänsten ända ut till användarna, vilket förenklar förhållandet mellan beställaren och leverantören. Ansvar för passiv utrustning (kablage) i fastigheter där staden har förvaltningsinterna nät bör ligga kvar hos eller överföras till fastighetsägaren, eftersom exempelvis en flytt av denna utrustning innebär en påtaglig fysisk åverkan på fastigheten. Det bör därför vara fastighetsägaren som har ansvar för och beslutar om sådana aktiviteter. Kommunikationstjänsten skall däremot genom stadens hyresavtal kunna ställa krav på fastighetsägarna så att utrustningen uppfyller vissa ställda krav.

Fördelning av ansvar inom organisationen

Stadsledningskontoret föreslår att organisationen kring stadens datakommunikation i stort ser ut enligt följande:

Det strategiska ansvaret för att tjänsteutbudet speglar stadens behov ligger hos Kommunstyrelsen och ansvaret för hur tjänsterna utformas tekniskt och funktionellt ligger hos operatören. Operatören har även ansvaret för att kundregister, avtalsregister och inventarieförteckning relaterat till tjänsten, inklusive livscykelhantering, hålls i behörig ordning och är uppdaterade.

Operatören föreslås koordinera och administrera de tjänster som ingår i kommunikationstjänsten för att kunna möta stadens behov av flexibilitet i val av lösningar, säkerhet och tillgänglighet. Detta även för att skapa en tydlig och uppföljningsbar modell för tjänstebehov, leverantörsneutralitet, kostnader och säkerhet.

En av staden ägd operatör bör därför också på stadens vägnar upphandla underleverantörer samt administrera avtal med leverantörer som är bundna av stadens ramavtal. Vilka tjänster som ska erbjudas staden, till exempel tilläggstjänster som trådlösa nätverk och lokala fastighetsnät, beslutas av Kommunstyrelsen i samråd med verksamheterna.

Denna lösning innebär att staden får ett beställar-utförarförhållande för drift och förvaltning av stadens datakommunikation. Stadens verksamheter får samtidigt en bättre möjlighet att påverka vilka tjänster som ska erbjudas staden och vem som kostnadsmässigt och kvalitetsmässigt är bäst lämpad att tillhandahålla tjänsten. Stadens förvaltningar och bolag får även en tydligare kundroll som säkrar att den lösning som erbjuds är kundbehovsanpassad. För externa leverantörer till staden finns en tydlig motpart i kommunikationsfrågor.

Avtalsreglering mellan staden och både operatören och Stokab

Stadsledningskontorets förslag innebär att Kommunstyrelsen får i uppdrag att föra förhandlingar angående villkor, priser och förändrat tjänsteutbud baserat på stadens behov.

Ersättningsmodell

Stadsledningskontoret föreslår att ersättningen för det gemensamma kommunikationsnätet, fram till en konkurrensutsättning, baseras på självkostnadspris och överenskomms mellan Kommunstyrelsen och operatören. Ersättningen för fiberinfrastrukturen skall vara marknadsanpassad.

Förvaltningarnas uppfattning om föreslagen ansvarsfördelning

Under arbetets gång med att ta fram förslag till ansvarsfördelning har diskussion förts med ett antal förvaltningar, vilka även har fått tillfälle att yttra sig över Stadsledningskontorets förslag.

Stadsdelarna anser att dagens situation med oklara ansvarsgränser inom staden och flera olika leverantörer av infrastruktur skapar problem och anser sig idag inte ha någon tydlig motpart när tjänster inte fungerar. De önskar en tydlig mottagare av beställningar av kommunikation samt en tydlig motpart om levererade tjänster inte uppfyller avtalade krav. En förändring av datakommunikationen får inte påverka den utförande delen av verksamheterna negativt, det måste finnas rutiner för att fånga upp verksamheternas behov, önskemål och synpunkter. Stadsdelarna är även tveksamma till att fastighetsägarna alltid skall ansvara för den passiva utrustningen eftersom intresse och kompetens för detta ibland saknas. Om det operativa ansvaret för de förvaltningsinterna näten övergår till en

operatör önskar de sig insyn i och tillgång till en övervakningstjänst. Till sist understryker stadsdelarnas IT-chefer vikten av att ett genomförande sker stegvis. Varje stadsdel har ett stort antal uppkopplade enheter vilket innebär att det tar tid att överta det operativa ansvaret.

Stadsbyggnadskontoret ser fördelar med att endast en part har ansvaret för hela kommunikationstjänsten och önskar kunna beställa vissa tilläggstjänster som idag utförs inom kontoret. Däremot anser kontoret att tjänsten troligtvis blir dyrare och svårare att påverka. Stadsbyggnadskontoret önskar själv behålla beställaransvaret för det förvaltningsinterna nätet.

Trafikkontoret anser det lämpligt att Kommunstyrelsen tecknar ramavtal via centralupphandling och att det operativa ansvaret upphandlas i konkurrens. Däremot anser kontoret inte att en kommunikationsoperatör generellt kan ta det operativa ansvaret för det förvaltningsinterna nätet eftersom detta i hög grad är beroende av de verksamheter som bedrivs. Om en tydlig gränsdragning görs mellan kommunikationstjänsten och de system som nyttjar nätet så kan det i deras mening vara möjligt, men inte självklart, genomförbart. Kontoret anser det inte nödvändigt att själv äga och driva kommunikationsutrustning men vill ha möjlighet att kunna teckna särskilda avtal på de tjänster kontoret behöver, inklusive utrustning. Kontoret betonar vikten av tydliga tjänstebeskrivningar och tydliga överlämningspunkter.

Utbildningsförvaltningen anser att om driften läggs på annan part än förvaltningen måste det finnas möjlighet dels till "tittbehörighet" för att kunna verifiera av skolor anmälda problem och dels leveransmätning/statistik/uppföljning och ett nära samarbete med den som levererar. Ett problem som Utbildningsförvaltningen upplever är att det är svårt att ha ett nära samarbete mellan lärare och elever när dessa inte befinner sig i samma nätverk. Förvaltningen önskar att staden flyttar säkerhetsfokus från nätverket till applikationen och styr säkerheten med hjälp av säkra inloggningar, vilket enligt Utbildningsförvaltningens mening skulle innebära att en stor del av problemet borde försvinna.

Socialtjänstförvaltningen anser att det är en fördel att själv äga utrustningen i nätet, för att hålla nere kostnaderna och ha kontroll över det fysiska nätet.

SISAB, som idag äger utrustning för skolornas kommunikation, önskar att ägande och ansvaret för drift av denna utrustning skall omfördelas till annan part, samt att staden samordnar och strukturerar även den del av fastighetsnätet som idag ägs av SISAB. Detta för att skolorna skall kunna utvecklas i takt med ökningen av den tekniska standarden.

Kommentarer till förvaltningarnas synpunkter

Även om några förvaltningar anser att en operatör har svårt att ta det operativa ansvaret för förvaltningsinterna nät, så är stadsledningskontoret bedömning att fördelarna med ett sammanhållet stadsövergripande kommunikationsansvar överväger. Ett sammanhållet ansvar ger utöver större tillförlitlighet i kommunikationsleveransen också fördelar i en framtida konsoliderad miljö där organisationsgränserna inte behöver vara styrande för innehållet i det levererade IT-stödet. Angående frågan om att ha kvar viss utrustning eller drift i egen regi bedömer kontoret att detta inte är förenligt med stadens konkurrenspolicy. Även om det förvaltningsinterna nätverket är av vikt för verksamheten så kan det inte bedömas att lokal drift är av strategisk betydelse. Snarare är det av strategisk vikt att ansvaret för kommunikationsleveransen inte delas, vilket blir fallet om drift av enskilda förvaltningars nät sköts i respektive förvaltnings regi.

Till dess att konkurrensutsättning kan ske, anser Stadsledningskontoret därför att staden genom stegvis konsolidering överför ansvaret för en komplett kommunikationstjänst till en part i enlighet med angivet förslag. I detta arbete måste gränser mellan olika tjänster och leverantörer tydliggöras, vilket bidrar till att tillfredsställa förvaltningarnas önskemål om ökad tydlighet och klarare utbud av kommunikationstjänster. Genom att ha en utsedd ansvarig part skapas också en tydlig mottagare av beställningar och ärenden kring datakommunikation. Utbildningsförvaltningens problem med samverkan mellan lärare och elever beaktas genom att Stadsledningskontoret redan idag genomför en utredning för att klarlägga om staden även fortsättningsvis skall ha ett administrativt och ett publikt nät samt hur problem med anledning av detta kan lösas.

Genomförande

Realiseringen av ansvarsfördelning enligt ovan måste ske i flera steg, där delningen av Stokabs operatörsroll och infrastrukturägarroll är det första steget. Enligt stadsledningskontorets uppfattning bör förhandlingarna om avtal med dessa båda bolag kunna överlåtas på Kommunstyrelsen, som genom Stadsdirektören genomför förhandlingar och tecknar avtal inom ramen för den inriktning som anges i detta tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret bör i och med det konsolideringsarbete som skall utföras i enlighet med budget för 2008 återkomma med en tid- och projektplan för överföringen av ansvar för förvaltningsinterna nät.

Frågan om ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten och fastighetsnäten skall enligt förslaget hanteras i redan påbörjad utredning om konsolidering av stadens IT-struktur som beslutats i KF-budget 2008.

Det samlade ansvaret är en förutsättning för att konkurrensutsättning skall kunna genomföras på ett effektivt sätt, där upphandlingens olika delar paketeras på ett sådant sätt att de bäst drar nytta av möjligheter att etablera konkurrens på marknaden. Förväntan är att det samlade ansvaret för kommunikationsnätet leder till en kvalitetshöjning där såväl tillgänglighet som andra säkerhetsaspekter ur ett slutanvändarperspektiv förbättras. Dessutom förväntas ett samlat ansvar för stadens gemensamma kommunikationsnät och de förvaltningsinterna näten på sikt leda till kostnadsminskningar eftersom nätet kan optimeras över förvaltningsgränser och antalet gränser mellan olika ansvarsområden minskas. Med hänsyn till detta bör konkurrensutsättning genomföras först när gränsdragning och sortiment för den konsoliderade kommunikationstjänsten har definierats.

Den exakta tidpunkten för en konkurrensutsättning beror därmed på utfallet av ovan nämnd utredning om konsolidering av stadens IT-struktur, samt av hur konsolideringsarbetet fortskrider. Stadsledningskontoret föreslår att Kommunstyrelsen återkommer med underlag för beslut om genomförande av konkurrensutsättning när utfallet av ovan nämnda utredningar och projekt är kända.

(

(

(

(

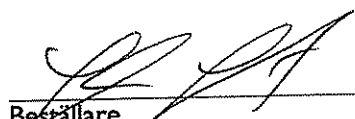

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, Stadens datakommunikation

PROJEKTDIREKTIV

Stockholms 2007-10-03
Ort och datum

Beställare
Johan Särnquist

1. EFFEKTMÅL

Projektet skall leverera ett tjänsteutlåtande samt ett avtalsutkast som sammantaget ger Stokabs kommunikationsverksamhet, här kallad St Erik Kom, i uppdrag att sköta drift och eventueli förvaltning av hela eller delar av stadens datakommunikation. Projektet skall också bevisa för och nackdelar med att integrera förvaltning av stadens telefonlösningar inom samma organisation som förvaltning av datakommunikationen.

Avtal och tjänsteutlåtande skall resultera i tydliga riktlinjer för vem som ansvarar för stadens datakommunikation vad gäller ägarskap och budgetansvar, utvecklingsansvar, förvaltningsansvar, driftansvar och ansvar för säkerhet i nätet. Erforderliga delegationsbeslut skall identifieras och ingå i tjänsteutlåtandet.

En tydlig organisation för förvaltning och styrning av stadens datakommunikation skall kunna etableras med utgångspunkt i projektets förslag. Förvaltning skall om möjligt utgå från F-guide.

Hela kedjan av datakommunikation från central servermiljö och från Internet fram till slutanvändare skall vara kartlagd och dokumenterad. Ett förslag till ansvarsfördelning mellan Stockholms stads förvaltning i form av Kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt dess bolag (Stokab, St Erik Kom och Sisab m fl) skall finnas.

Ett tydligt beställar-utförar förhållande skall etableras mellan staden som beställare av kommunikationslösningen och de delar inom/utom staden som står för förvaltning och drift av nätet. Uppdraget till St Erik Kom skall också omfatta en samverkansmodell för gemensam ledning av leveransen till staden. Även Stokabs gränssnitt mot stadens externa leverantörer och ansvar för hantering av detta gränssnitt skall vara beskrivet.

Stadens kommunikationskostnader skall om möjligt minska vid införandet av den nya organisationen genom rationalisering, standardisering och styrning.

2. PROJEKTMÅL/BESKRIVNING AV PROJEKTET

Projektet skall vara ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad (SLK, IT-avdelningen) och Stokab/St Erik Kom som idag förvaltar stadsnätet. Projektet har i uppdrag att utreda och dokumentera uppdrag samt behov av delegation, mandat och befogenheter för förvaltning av stadens datakommunikation. Samtliga delar av nätverket skall beaktas, och avtalsförhållanden samt behov av politiska beslut för etableringen av fungerande drift- och förvaltningsuppdrag skall föreslås. Till nätverket räknas:

- St Erik Kom (stadsnätet)
- Lokala nätverk (LAN)
- Anslutning till Internet (IP Port)
- WLAN (lokala radiolan)
- Förlängningar av LAN

Utredningen skall omfatta ansvar för både den administrativa och den publika delen av nätet (skoldatanätet). Även de delar som idag hanteras av lokal förvaltning och Sisab skall ingå i utredningsuppdraget.

Projektet skall leverera ett förslag till uppdrag och förändrade styrdokument som omfattar:

- Omfattning av förvaltningsuppdrag
- Förslag till eventuell indelning i förvaltningsobjekt och ansvarig(a) för etablering av utpekade förvaltningsobjekt
- Utkast till modeller för ledning/styrning av kommunikationsuppdraget, samt modell för samverkan mellan beställare, utförare och beställarens kunder
- Förslag till ersättningsmodell för drift och förvaltning av nätet
- Principer för ägande av kommunikationsutrustning, med beaktande av ansvarsgränser för aktiva/passiva komponenter och gränsdragningar för fastighetsägarens eventuella ansvar för kanalisation
- Ansvar för säkerhet i nätet och parter som ansvarar för att fatta olika typer av drift- och säkerhetspåverkande beslut
- Ansvar för standarder och arbetsmetoder som styr utformningen och förvaltningen av nätet
- Ansvar för operativa beslut
- Ansvar för utveckling, test och implementering
- Livscykelhantering
- Inventariehantering
- Kunddata
- Avtalsförvaltning kund
- Avtalsförvaltning leverantör

Av förslaget skall framgå dels ett tydligt avtalsutkast för relationen mellan staden och St Erik Kom, dels förslag till politiska beslut som resulterar i eventuella nödvändiga förändringar av styrdokument och uppdrag till stadens nämnder och bolag.

3. AVGRÄNSNINGAR

- Projektet kommer inte att genomföra förändringar i förvaltningsorganisationen. Detta ansvarar linjecheferna för i respektive organisation.
- Projektet ansvarar inte för att ett nytt avtal om drift och förvaltning av stadens data- och telekommunikation upprättas mellan parterna. Detta ansvarar behöriga avtalstecknare för.
- Projektet skall inte utreda överföringsprojektets utformning eller beräkna kostnader för omställningsarbete.

4. MÅLGRUPP FÖR PROJEKTETS RESULTAT

Stadsdirektören, chefen för IT-avdelningen vid Stadsledningskontoret, chefen för affärsområdet St Erik Kom vid Stokab.

5. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT NÅ EFFEKTMÅLEN

Förutsättningarna för att projektet ska lyckas, dvs nå de uppsatta målen på den tid och budget som anges i projektplanen, är att:

- Projektledaren kan avsätta 50% av sin arbetstid för projektet.
- Projektmedlemmarna kan avsätta den tid som angivits i projektplanen för detta projekt.
- Samarbete mellan berörda organisationer fungerar.
- Referensmedlemmar och remissgrupper svarar i tid.

6. ÖVERLÄMNING AV PROJEKTRESULTAT

Chefen för IT-avdelningen vid Stadsledningskontoret ansvarar för att projektets resultat överlämnas till stadsdirektören.

7. TIDSPLAN

Projektet ska löpa under perioden 2007-09-14 – 2007-11-30

Milstolpar: regelbunden avstämning med styrgrupp, enligt projektplan.

Förslag för politisk beredning lämnas senast 2007-11-05

Förslag till nytt uppdrag för St Erik Kom levereras senast 2007-11-10

8. BUDGET

Personal enligt bemanningsplan

Eventuella konsultkostnader

9. PROJEKTETS BEMANNING

Roll	Namn	Förvaltning/Avdelning
Beställare	Johan Särnquist	IT-avdelningen, SLK
Styrgrupp	Johan Särnquist (ordf)	IT-avdelningen, SLK
	Stefan Schildt	IT-avdelningen, SLK
	Michael Buch	Stokab
	Inger Kjaerboe	Stockholms Stadshus AB
Projektledare	Emma Karlsson	IT-avdelningen, SLK
Projektmedlemmar	Fredrik Swedberg	IT-avdelningen, SLK
	Mikael B Johansson	Stokab

	Mats Olofsson	Stokab
	Johan Moberg	Konsult
Referensgrupp	Jaak Akker	IT-avdelningen, SLK
	Kjell Jansson	IT-avdelningen, SLK
	Göran Isberg	Utbildningsförvaltningen
	Anders Persson	Söder om söder-gruppen
	Pär Adolfsson	Mitt-gruppen SDF
	Pär Hörenius	Väst-gruppen SDF
	Karin Melin	Socialtjänstförvaltningen
	Lars Stålkranz	Trafikkontoret
	Birgitta Stenbäck	Stadsbyggnadskontoret

10. **DATUM FÖR LEVERANS AV PROJEKTPLAN**
2007-09-14

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, Stadens datakommunikation PROJEKTPLAN

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	3
1.1	Regler för projektplanen.....	3
1.2	Versionsbeteckning.....	3
2.	Projektets bakgrund och projektprocessen.....	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Administrativa uppgifter.....	4
2.3	Projektprocessen och beslutspunkter.....	4
3.	Mål.....	6
3.1	Effektmål.....	6
4.	Projektmål/Beskrivning av projektet.....	6
5.	Projektbeskrivning och avgränsningar.....	7
5.1	Beskrivning och omfattning på projektet.....	7
5.2	Målgrupp för projektresultatet.....	8
5.3	Överlämning och förvaltning av projektresultatet.....	8
5.4	Avgränsningar.....	8
6.	Aktivitets- och tidsplan.....	9
6.1	Aktivitetsplan och milstolpar.....	9
6.2	Tidsplan.....	9
6.3	Projektgodkännande och projektavslut.....	9
6.4	Förutsättningar för att projektet ska lyckas.....	9
7.	Projektbudget.....	11
7.1	Projektets externa kostnader.....	11
7.2	Projektets interna kostnader och tidsåtgång.....	11
8.	Projektorganisation.....	12
8.1	Roller.....	12
8.2	Bemannning.....	12
8.3	Resursplanering.....	12
9.	Ändringar.....	14
10.	Kvalitetssäkring.....	14
11.	Risker och beroenden.....	15
12.	Löpande uppföljning, styrning och planering.....	16
12.1	Möten och rapportering.....	16
12.2	Projektadministration.....	16

1. INLEDNING

1.1 Regler för projektplanen

Projektplanen ska fastställas av styrgruppen. Detta dokument ska inte förändras under projektets gång. Eventuella avvikelser från projektplanen beslutas av styrgruppen och dokumenteras i styrgruppsprotokoll.

Om projektplanen av något skäl ändå måste revideras ska beslut tas i styrgrupp. Versionsbeteckningen ska uppdateras och ändringen ska tydligt framgå i det reviderade dokumentet.

1.2 Versionsbeteckning

Detta dokument har följande historia:

Version	Anledning	Vem	Datum
0.1	Första utkast	PL	2007-08-01
0.2	Granskad av beställaren	BE	2007-08-06
0.3	Uppdaterad av projektledaren	PL	2007-09-12
0.4	Granskad av styrgrupp	BE	2007-09-14
1.0	Uppdaterad av projektledaren	PL	2007-10-02

2. PROJEKTETS BAKGRUND OCH PROJEKTPROCESSEN

2.1 Bakgrund

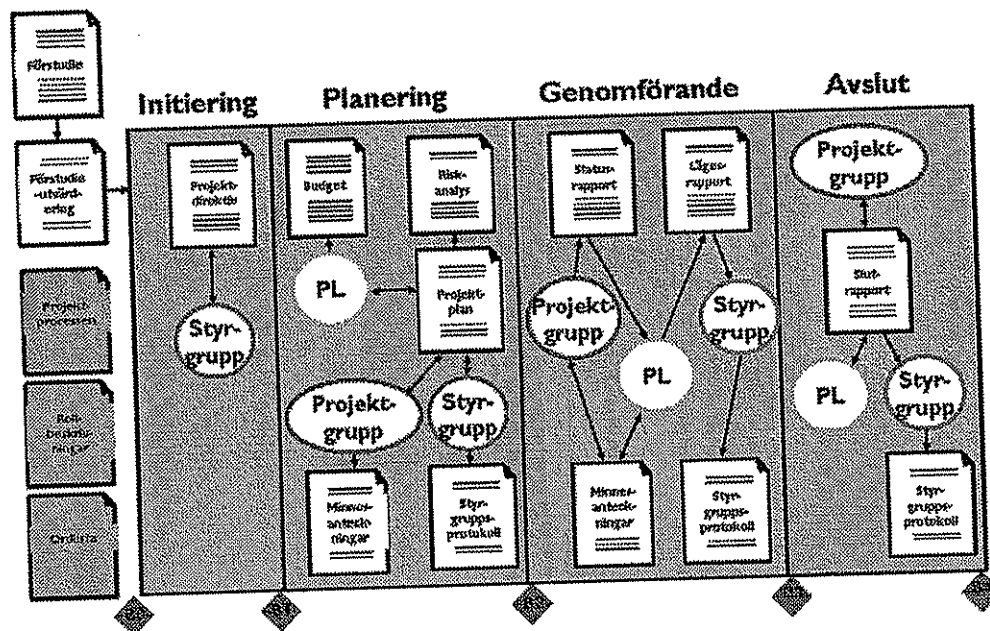
Det avtal som reglerar relationen mellan Staden och AB Stokab (Stokab) är idag inte i överensstämmelse med stadens faktiska behov och leverans. Samtidigt har Staden beslutat att dela upp Stokab i två separata bolag där det ena arbetar mot marknaden och det andra enbart arbetar med Stadens datakommunikation. Ett projekt har tillsatts för att utreda det nya bolagets arbetsuppgifter. Framförallt behövs tydliga riktlinjer kring vem som ansvarar för stadens datakommunikation vad gäller ägarskap och budgetansvar, förvaltningsansvar, driftansvar och ansvar för säkerhet i nätet.

2.2 Administrativa uppgifter

Projektets namn är nytt drift- och förvaltningsuppdrag, Stadens datakommunikation. Projektets diarienummer är 035-3036/2007.

2.3 Projektprocessen och beslutspunkter

Projektet följer Lilla Rattens projektprocess. I projektet ingår fem beslutspunkter där beslut tas om övergång till nästa fas. I bilden nedan är beslutspunkterna markerade som B0 till B4.

Beslutspunkterna B0 till B4 förklaras i tabellen nedan.

Besluts-punkt	Beskrivning	Beslutas av	Planerat beslutsdatum
B0	Beställaren beslutar att påbörja projektet.	Beställaren	2007-09-14
B1	Projektdirektivet påskrivet. OK för att påbörja projektplaneringen.	Beställaren	2007-10-03
B2	Projektplanen godkänns och fastställs av styrgruppen. OK för att genomföra projektet.	Styrgruppen	2007-10-03
B3	Projektet godkänns av styrgruppen.	Styrgruppen	2007-11-20
B4	Slutrapporten godkänns av styrgrupp. Projektet stängs formellt.	Styrgruppen	2007-11-30

3. MÅL

3.1 Effektmål

Projektet skall leverera ett tjänsteutlåtande samt ett avtalsutkast som sammantaget ger Stokabs kommunikationsverksamhet, här kallad St Erik Kom, i uppdrag att sköta drift och eventuellt förvaltning av hela eller delar av stadens datakommunikation. Projektet skall också belysa för och nackdelar med att integrera förvaltning av stadens telefonlösningar inom samma organisation som förvaltning av datakommunikationen.

Avtal och tjänsteutlåtande skall resultera i tydliga riktlinjer för vem som ansvarar för stadens datakommunikation vad gäller ägarskap och budgetansvar, utvecklingsansvar, förvaltningsansvar, driftansvar och ansvar för säkerhet i nätet. Erforderliga delegationsbeslut skall identifieras och ingå i tjänsteutlåtandet.

En tydlig organisation för förvaltning och styrning av stadens datakommunikation skall kunna etableras med utgångspunkt i projektets förslag. Förvaltning skall om möjligt utgå från F-guide.

Hela kedjan av datakommunikation från central servermiljö och från Internet fram till slutanvändare skall vara kartlagd och dokumenterad. Ett förslag till ansvarsfördelning mellan Stockholms stads förvaltning i form av Kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt dess bolag (Stokab, St Erik Kom och Sisab m fl) skall finnas.

Ett tydligt beställar-utförar förhållande skall etableras mellan staden som beställare av kommunikationslösningen och de delar inom/utom staden som står för förvaltning och drift av nätet. Uppdraget till St Erik Kom skall också omfatta en samverkansmodell för gemensam ledning av leveransen till staden. Även Stokabs gränssnitt mot stadens externa leverantörer och ansvar för hantering av detta gränssnitt skall vara beskrivet.

Stadens kommunikationskostnader skall om möjligt minska vid införandet av den nya organisationen genom rationalisering, standardisering och styrning.

4. PROJEKTMÅL/BESKRIVNING AV PROJEKTET

Projektet skall vara ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad (SLK, IT-avdelningen) och Stokab/St Erik Kom som idag förvaltar stadsnätet. Projektet har i uppdrag att utreda och dokumentera uppdrag samt behov av delegation, mandat och befogenheter för förvaltning av stadens datakommunikation. Samtliga delar av nätverket skall beaktas, och avtalsförhållanden samt behov av politiska beslut för etableringen av fungerande drift- och förvaltningsuppdrag skall föreslås. Till nätverket räknas:

- St Erik Kom (stadsnätet)
- Lokala nätverk (LAN)
- Anslutning till Internet (IP Port)
- WLAN (lokala radiolan)

- Förlängningar av LAN

Utredningen skall omfatta ansvar för både den administrativa och den publika delen av nätet (skoldatanätet). Även de delar som idag hanteras av lokal förvaltning och Sisab skall ingå i utredningsuppdraget.

Projektet skall leverera ett förslag till uppdrag och förändrade styrdokument som omfattar:

- Omfattning av förvaltningsuppdrag
- Förslag till eventuell indelning i förvaltningsobjekt och ansvarig(a) för etablering av utpekade förvaltningsobjekt
- Utkast till modeller för ledning/styrning av kommunikationsuppdraget, samt modell för samverkan mellan beställare, utförare och beställarens kunder
- Förslag till ersättningsmodell för drift och förvaltning av nätet
- Principer för ägande av kommunikationsutrustning, med beaktande av ansvarsgränser för aktiva/passiva komponenter och gränsdragningar för fastighetsägarens eventuella ansvar för kanalisering
- Ansvar för säkerhet i nätet och parter som ansvarar för att fatta olika typer av drift- och säkerhetspåverkande beslut
- Ansvar för standarder och arbetsmetoder som styr utformningen och förvaltningen av nätet
- Ansvar för operativa beslut
- Ansvar för utveckling, test och implementering
- Livscykelhantering
- Inventariehantering
- Kunddata
- Avtalsförvaltning kund
- Avtalsförvaltning leverantör

Av förslaget skall framgå dels ett tydligt avtalsutkast för relationen mellan staden och St Erik Kom, dels förslag till politiska beslut som resulterar i eventuella nödvändiga förändringar av styrdokument och uppdrag till stadens nämnder och bolag.

5. PROJEKTBESKRIVNING OCH AVGRÄNSNINGAR

Mottagare av projektresultatet är chefen för IT-avdelningen vid Stadsledningskontoret. Denna har ansvar för att resultatet överlämnas för politiskt beslut samt att beslut om nytt avtal om stadens datakommunikation fattas med projektets resultat som grund.

5.1 Beskrivning och omfattning på projektet

Projektet startar med att utreda vad som ingår i dagens leverans av data och telekommunikation till staden. I detta ingår att kartlägga de olika delarna i leveransen och tydliggöra ansvarsgränser dem emellan. En utredning kommer att göras angående förutsättningarna för att integrera stadens telefonlösning med

förvaltningsorganisationen för datakommunikation. Projektet kommer vidare att utreda om förändrade riktlinjer för stadens bolag och förvaltningar behövs för att säkra en stabil och konsekvent leverans av datakommunikation till staden. Slutligen skall projektet sammanställa resultaten och lägga förslag på uppdrag för stadens datakommunikationsleverantör.

5.2 Målgrupp för projektresultatet

Projektets första del av resultatet, ett tjänsteutlåtande, skall efter politisk bearbetning beslutas av kommunfullmäktige. Projektets andra del, avtalsutkast, skall överlämnas till chefen för IT-avdelningen vid Stadsledningskontoret för vidare behandling mellan avtalsparterna.

5.3 Överlämning och förvaltning av projektresultatet

Projektets resultat, avtalet, kommer att förvaltas av IT-avdelningen på Stadsledningskontoret. Avdelningen har ansvaret för att säkerställa att stadens leverans av datakommunikation sker tillfredställande och enligt avtal. Projektet kommer att ta fram rutiner för samverkan mellan parterna och rutiner för hur den löpande förvaltningen ska ske.

5.4 Avgränsningar

- Projektet kommer inte att genomföra förändringar i förvaltningsorganisationen. Detta ansvarar linjecheferna för inom respektive organisation.
- Projektet ansvarar inte för att ett nytt avtal om drift och förvaltning av stadens data- och telekommunikation upprättas mellan parterna.
- Projektet ansvarar inte för att tjänsteutlåtande tas upp för politisk beredning.

6. AKTIVITETS- OCH TIDSPLAN

6.1 Aktivitetsplan och milstolpar

Aktivitetsplanen finns som bilaga till denna projektplan och har namnet "Aktivitetsplan Projekt Nytt drift och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation". Denna kommer att lyftas in i projektgruppens mötesprotokoll och där uppdateras löpande.

Följande milstolpar är inplanerade under projektet:

- Milstolpe 1: Samtliga utredningar om förutsättningar för uppdraget genomförda – 2007-10-30
- Milstolpe 2: Tjänsteutlåtande framtaget och levererat till styrgrupp – 2007-11-05
- Milstolpe 3: Avtalsförslag framtaget och levererat till styrgrupp – 2007-11-10
- Milstolpe 4: Avtalsförslag åter från remissinstanser – 2007-11-20

6.2 Tidsplan

Projektet pågår 2007-09-14 – 2007-11-30.

6.3 Projektgodkännande och projektavslut

Slutligt projektgodkännande anses föreligga när:

- Projektmålen är uppnådda
- Samtliga leveranser har godkänts av styrgruppen
- Stadsdirektören har tagit emot projektresultatet

Projektets leveranser är:

- Avtalsutkast
- Tjänsteutlåtande
- Slutrapport

Projektgodkännande görs av styrgruppen utifrån underlag enligt mallen "Projektgodkännande". Vid projektgodkännandet har beslutspunkt 3 passerats. Projektet avslutas när projektgodkännande skett och slutrapport skrivits. Projektet kan också avslutas genom att det läggs ned vid någon av beslutspunkterna.

6.4 Förutsättningar för att projektet ska lyckas

Förutsättningarna för att projektet ska lyckas, dvs nå de uppsatta målen på den tid och budget som anges i projektplanen, är att:

PROJEKTPLAN

Osvald

- Projektledaren kan avsätta 50% av sin arbetstid för projektet.
- Projektmedlemmarna kan avsätta den tid som angivits i projektplanen för detta projekt.
- Samarbete mellan berörda organisationer fungerar.
- Referensmedlemmar och remissgrupper svarar i tid.

7. PROJEKTBUDGET

7.1 Projektets externa kostnader

Projektet har kostnader inom budget för konsultstöd med ett maximalt tak på 210 000 kr.

7.2 Projektets interna kostnader och tidsåtgång

I projektgruppen ingår fyra personer som samtliga bidrar med sin tid. Totalt uppskattar vi att dessa kommer att lägga 760 timmar i projektet. För en mer detaljerad beskrivning av hur timmarna fördelas på de olika aktiviteterna och projektmedlemmarna hänvisas till bilaga "Aktivitetsplan".

8. PROJEKTORGANISATION

8.1 Roller

Detta projekt består av följande roller.

- Beställare
- Styrgruppens ordförande
- Styrgruppsmedlemmar
- Projektledare
- Projektmedlemmar
- Referensgruppsmedlemmar

8.2 Bemanning

Följande personer kommer att bemanna rollerna i projektorganisationen.

Roll	Namn	Förvaltning/Avdelning
Beställare	Johan Särnquist	IT-avdelningen, SLK
Styrgrupp	Johan Särnquist (ordf)	IT-avdelningen, SLK
	Stefan Schildt	IT-avdelningen, SLK
	Michael Buch	Stokab
	Inger Kjaerboe	Stockholms Stadshus AB
Projektledare	Emma Karlsson	IT-avdelningen, SLK
Projektmedlemmar	Fredrik Swedberg	IT-avdelningen, SLK
	Mikael B Johansson	Stokab
	Mats Olofsson	Stokab
	Johan Moberg	Konsult
Referensgrupp	Jaak Akker	IT-avdelningen, SLK
	Kjell Jansson	IT-avdelningen, SLK
	Göran Isberg	Utbildningsförvaltningen
	Anders Persson	SDF Syd
	Pär Adolfsson	SDF Mitt
	Pär Hörenius	SDF Väst
	Karin Melin	Socialtjänstförvaltningen

	Lars Stålkranz Ulla Stenbäck	Trafikkontoret Stadsbyggnadskontoret

8.3 Resursplanering

Namn	Aktiviteter	From datum	Tom datum	Antal tim	% av arbetstid
Emma Karlsson	Projektleddning, utredningar kring säkerhet, avtal, delegationsordning, ersättningsmodell, avtalsskrivning.	2007-09-01	2007-11-30	280	50
Fredrik Swedberg	Utredningar kring stadens behov av kommunikation, säkerhet och samverkan	2007-09-14	2007-11-01	48	20
Mikael B Johansson	Utredningar kring tekniska lösningar, tjänstebeskrivningar, samverkansmodell, säkerhet, ersättningsmodell	2007-09-14	2007-11-10	250	70
Mats Olofsson	Utredningar kring fiberaffären och förhållandet till moderbolaget AB Stokab.	2007-10-01	2007-10-30	32	20
Johan Moberg	Sammanställningar, skriva styr- och stöddokument och avtalsutkast samt medverka i intervjuer	2007-09-25	2007-11-30	150	50

9. ÄNDRINGAR

Avvikelser och beslut om förändringar inom projektets ramar tas upp i minnesanteckningar vid projektgruppsmöten och i styrgruppsprotokoll vid styrgruppsmöten. Om ändringarna inverkar på projektets budget, tidplan, resursåtgång eller omfattningen av resultatet så ska projektledaren i lägesrapporten bilägga en ändringsbegäran som ska godkännas av styrgruppen innan projektet får fortsätta. Lägesrapportering till styrgrupp sker två gånger per månad, oavsett om fysiska möten sker eller ej. Vid akuta ändringar kommer styrgruppen att sammankallas för extra möte

10. KVALITETSSÄKRING

För att säkerställa att projektet uppfyller projektmålen är kvalitetssäkringsarbetet viktigt. Kvalitetssäkring sker i detta projekt genom att:

- dokument som tas fram i projektet granskas av personer utanför projektgruppen
- det finns en referensgrupp som godkänner samtliga leveranser i projektet
- projektledaren ansvarar för regelbunden uppföljning av alla aktiviteter som ingår i projektet
- Politisk säkring genom regelbunden rapportering till Stadsdirektören

11. RISKER OCH BEROENDEN

De risker som bedömts som allvarligast och våra förslag till åtgärder beskrivs i nedanstående tabell.

Risker	Åtgärder
Deltagare i projektet riskerar att fastna i andra uppgifter.	Inventera möjliga ersättare till projektdeltagare med specialistkompetens
Projektets sammansättning gör projektet jävigt med anledning av användningen av projektresultatet	Slutresultatet skall granskas av Stadsledningskontorets IT-avdelning innan det förs vidare för politisk beredning.
Organisationen tar under projektets gång beslut om kommunikationen som förändrar förutsättningar	Ha regelbundna kontakter med berörda delar av organisationen
Projektet är beroende av att projektet om WLAN håller sina tidplaner	Ha regelbundna avstämningsmöten med projektledarna för projektet WLAN.

12. LÖPANDE UPPFÖLJNING, STYRNING OCH PLANERING

12.1 Möten och rapportering

Möten och dokument	Frekvens	När	Ansvar
Projektgruppsmöten	Varje vecka	torsdagar	Projektledare
Styrgruppsmöten	Vid beslutspunkterna		Projektledare
Statusrapport till projektledare	1 ggr/vecka	torsdagar	Projektmedlemmar
Lägesrapport till styrgrupp	2 ggr/månad	Vid möten	Projektmedlem
Uppdatering av aktivitetsplan	1 gång/vecka	torsdagar	Projektledare
Ändringsbegäran	Vid behov		Projektledare

12.2 Projektadministration

12.2.1 Dokumenthantering

Alla dokument samlas hos projektledaren och diarieförs efter projektets slut.

12.2.2 Diarieföring

Projektplan och projektdirektiv kommer att diarieföras. Övriga dokument som skapas i projektet överförs till arkivet när projektet är avslutat och formellt stängt.

Från: Hans Malmström
Till: Emma Karlsson
Datum: 2007-11-20 17:33:49
Ärende: Utkast Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, datakommunikation

Hej
Översänder några synpunkter på utkastet från sdf Bromma samt Hässelby-Vällingby. Synpunkterna är framtagna av
Åke Bengtsson (Hässelby-Vällingby)
Åke Törnqvist (Bromma)
Hans Malmström (Bromma)

Beredning:

Samrådet med stadsdelsförvaltningarna har fungerat mindre bra. För att bättre fånga upp idéer och förslag borde ha samrådet kompletterats med t ex workshops, seminarier.

Operatörens ansvar:

Operatören bör tillhandahålla en övervakningstjänst som vi som kunder har full insyn och tillgång till
Utan ett befintligt avtalsförslag har vi har svårt att bedöma lämpligheten i att operatörerna ska ha driftansvar för de förvaltningsinterna näten

Fastighetsägarnas ansvar:

Vi är tveksamma till att fastighetsägarna ska ansvara för för den passiva utrustningen i de förvaltningsinterna näten.
Erfarenheterna visar att intresse och kompetens ofta saknas hos fastighetsägarna, i alla fall hos de mindre.

Verksamheternas behov ska styra

Det är viktigt med flexibilitet i tjänsteutbudet. Det är också viktigt med rutiner och processer för att fånga upp verksamheternas behov, önskemål och synpunkter. Vi menar att här finns det en stor utvecklingspotential.

Ökade behov av datakommunikation

I utkastet framhålles kravet att tillgängligheten för verksamhetskritiska system kan garanteras. Detta krav har vi väl redan idag. Vi förmodar att man här menar att utkastförslaget ökar möjligheterna att garantera detta. Det framhålles också att stadens datakommunikation kan komma att behöva hantera både ljud, bild-data och video i större utsträckning än i dag. Det är självklart så - men här saknas en tydlig koppling till hur förslaget bidrar till att förbättra möjligheterna till att erhålla detta.

Genomförande

Vi håller med om, och vill understryka vikten av att, genomförandet måste ske stegvis. Det är ett mycket omfattande och komplext arbete som ska genomföras. Vi vill bara påminna om att Bromma har 110 och Hässelby-Vällingby ca 100 uppkopplade verksamheter (noder). Det behövs alltså en väl genomarbetad genomförandeplan

Kostnadsminskningar/ekonomi

Kostnadsminskningar ställs i utsikt. Vi är inte övertygade om det. Under alla omständigheter så är det önskvärt med en väl genomarbetad ekonomisk kalkyl och konsekvensbeskrivning, t ex peng-analys.

//Hans Malmström

Kopia: Björn Persson; BRO IT-ENHETEN; Västerorts nätverket

Emma Karlsson

Utbildningsförvaltningens synpunkter på dokumentet "Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation."

Ett första intryck av dokumentet är vilket inflytande kommer verksamheten ha när KS är beställare. Var fångas verksamheternas krav och önskemål upp?

KS skall stå för "beställning av gemensamma tjänster för stadens datakommunikation".

Vad ingår i "gemensamma tjänster"? Ingår det som benämns "tilläggstjänster" (trådlöst) i detta? Just trådlös uppkoppling kan ses som ett grundläggande behov.

Staden borde redan i beställning/upphandling av kommunikationstjänsten se till att möjlighet till trådlös uppkoppling finns.

Gränsdragningen för det förvaltningsinterna nätet och spridningsnätet är svår att förstå.

Ett konkret exempel är de trådlösa nätverken om det tillhör det förvaltningsnära nätet eller det lokala fastighetsnätet. Generellt kan man säga om man kopplar upp sig via en trådlös router/accesspunkt som är ansluten antingen via ett uttag i skolan eller på en switch så bör den kopplingen vara knuten till LAN:et på skolan och inte till det förvaltningsnära nätet.

I dokumentet finns inte spridningsnätet definierat. Det blir oklart i formuleringar som. "Ansvar för utrustning i förvaltningsnäten bör utredas med förutsättning att staden önskar köpa en komplett kommunikationstjänst. En sådan tjänst skulle innebära att leverantören har fullt ansvar för tjänsten ända ut till användarna".

Gränsdragningen var avlämningspunkten finns blir oklar. Om man skall ta över spridningsnätet så tar man också över ansvaret för de lokala switcharna och då blir det svårt om man inte tar höjd för båda nätverken så att det blir möjligt för lärare och elever att koppla in datorer i samtliga datauttag på skolorna utan att omkonfigurering av portar/switchar måste göras.

Detta innebär att man flyttar säkerheten från nätverket till applikationen och individen.

Den insyn som verksamheterna måste ha om någon annan handhar drifttjänsten är möjligheten att få "tittbehörighet" i utrustningen eller övervakningsmjukvaran så att förvaltningen kan verifiera av skolorna anmälda problem

Möjlighet till leveransmätning/statistik/uppföljning måste finnas för verksamheten. Här måste det finnas ett nära samarbete med de som levererar tjänsterna så att statistiken som skall levereras inte bara består av "upptid för switchar".

En problematik som utbildningsförvaltningen har uppfattat som ett problem länge är det faktum att man ser lärare i första hand som tjänstemän. Dessa tjänstemän har ett nära samarbete med stadens elever vilket blir svårt när elever och lärare inte befinner sig i olika nätverk. Om man istället flyttade säkerhetsfokus från "nätverket" till "applikationen" och styrde säkerheten med hjälp av säkra inloggningar (via hårda certifieringar eller något annat) skulle man slippa mycket av problematiken med lösenordsproblem tillgång till "rätt" applikationer "rätt utrymme lokal mässigt mm.

2007-11-19

Stadsbyggnadskontoret har tagit del av remiss för Nytt drift-och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation.

Bakgrund

I dagsläget hyr stadsbyggnadskontoret kommunikationsnätet av STOKAB, S:t Erik Kom. Kontoret har dessutom ett lokalt fastighetsnät i byggnaden tekniska nämndhuset, fastighetskontoret är förvaltare. 1997 investerade dåvarande gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret i ett nytt kablage för datorer, ett kat 5 nät. Kostnaden för detta lades på hyran och ett avtal skrevs. Beloppet var så försumbart så under de senaste åren har denna kostnad bakats in i lokalhyran. Från början tecknande även gatu- och fastighetskontoret ett underhålls- och serviceavtal på switchar men idag har stadsbyggnadskontoret ansvar för de switchar vi själva nyttjar. Vid fel på switchar åtgärdar vi det själva genom beställning av underhåll eller utbyte av switch. Detta sker sällan.

Vid behov beställer vi även genomgång av nätverk för kontroll av flaskhalsar mm. Vi har mycket låga kostnader för fastighetsnät och kommunikation idag.

Framtid

Nätverket har idag 10 år på nacken och kommer att behöva uppgraderas om fler tunga tjänster ska nyttjas såsom streamad radio, video mm. I dagsläget har inte kontoret själv behov av detta men om SLK börjar nyttja tjänster som kräver detta kan bättre bandbredd behövs.

En ny investering i kablage i byggnaden kommer sannolikt att innebära att Stadsbyggnadskontoret återigen får ta upp en diskussion med Trafikkontoret om vem som ska betala kostnaden.

Om Stokab ges i uppdrag att även ansvara för kommunikationstjänsten hela vägen till vägguttag kan vi se fördelar genom att vi får en part som tar ansvar för hela kommunikationstjänsten. Vi kan få övervakning och uppgradering. Det vore också en fördel om vi kunde beställa tilläggstjänster i nätet som tex DMZ och brandvägg. Idag har vi DMZ.

Nackdelar vi kan se är att det blir dyrare och svårare att påverka. Lokalhyran måste minskas i motsvarande mån så inte både fastighetskontoret och STOKAB tar betalt för fastighetsnätet, kostnader för övervakning måste ställas i relation till behoven.

Ett krav från Stadsbyggnadskontoret är att vi har kvar beställaransvaret.

Med vänliga hälsningar

Birgitta Stenbäck
IT-chef
Stadsbyggnadskontoret

Lars-Erik Stålkranz
Administration
08-508 270 08

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation, remissvar

Sammanfattning

Trafikkontoret delar i stort förslaget i tjänsteutlåtandet om stadens datakommunikation.

Vi instämmer i att kommunstyrelsen har det yttersta och långsiktiga ansvaret för planering och samordning av stadens kommunikationsnät. Vi anser också att det är lämpligt att kommunstyrelsen tecknar ramavtal via centralupphandling som sedan förvaltningarna kan avropa. Vi instämmer i att stadens behov av fiberinfrastruktur kan tillhandahållas av AB Stokab. Vi har heller inga synpunkter på att det operativa ansvaret upphandlas i konkurrens. Vi instämmer också i förslaget att tillsätta en styrgrupp för förvaltning av denna tjänst i enlighet med IT-förvaltningsmodell och F.guide.

Vi delar däremot **inte** uppfattningen att en kommunikationsoperatör generellt kan ta det operativa ansvaret även för det förvaltningsinterna nätet. Kontorets uppfattning är att detta i hög grad är beroende av den/de verksamheter som bedrivs. Om man kan hitta en tydlig gränsdragning och överlämningspunkt mellan den rena kommunikationstjänsterna i det förvaltningsinterna nätet och de IT-system, servrar mm som nyttjar nätet så kan det vara möjligt men det är inte självklart att det är genomförbart.

Trafikkontoret vill samtidigt betona att det inte är nödvändigt att själv äga och driva kommunikationsutrustning men vi måste kunna teckna särskilda avtal på de tjänster som vi behöver och där även utrustning kan ingå.

Trafikkontoret anser också utifrån sitt verksamhetsbehov att det måste vara möjligt att avropa olika kommunikationstjänster i ett ramavtal som kommunstyrelsen tecknar. Exempel på sådana tjänster kan vara att enbart hyra svart fiber till att avropa renodlade kommunikationstjänster inklusive övervakning av nätet.

Vid avrop av sådana tjänster måste en tydlig överlämnings- och ansvarspunkt finnas mellan kommunikationsoperatören och de övriga tjänster som finns i det förvaltningsinterna nätverket och som drivs av andra IT-organisationer.

Remissen

Till trafikkontoret har inkommit ett förslag till tjänsteutlåtande avseende staden framtida hantering av datakommunikation. Svar på detta utkast önskas senast 2007-11-19.

Trafikkontoret har tidigare via intervjuer och samråd lämnat synpunkter på behovet av datakommunikation utifrån kontorets verksamhetsbehov.

Synpunkter på förslaget

Generella synpunkter

I förslaget är att det är svårt att förstå gränsdragning mellan de olika tjänstenivåerna som alltid finns för en kommunikationslösning. För att hela kommunikationen utifrån en användares perspektiv skall fungera blir många olika tjänster inblandade. Beroende på vad det är som användaren skall göra, t.ex. komma åt tjänster på Internet, skriva ut ett dokument på en lokal skrivare eller använda ett lokalt verksamhetssystem så krävs olika typer av kommunikationstjänster.

Den skiss som finns i förslaget är alltför förenklat och beskriver inte det fysiska fastighetsnätet betydelse för en fungerande kommunikationslösning.

Även kopplingen till uppdraget i budget om konsolidering av IT-struktur är inte relevant för oberoende om man gör en konsolidering eller ej måste en kommunikationslösning beskrivas utifrån sina egna tjänstedelar med tydliga gränsdragningar mellan dessa. Vem som sedan utför dessa kommunikationstjänster men även andra IT-tjänster som nyttjar kommunikationslösningen är en annan fråga likväl om det är en eller flera leverantörer som utför dessa tjänster.

Erfarenheten med Tietoenator som "Primär" avtalspart ger vid handen att man nog bör överväga hur man upphandlar olika tjänster.

Stadsnätet och extern kommunikation

Vad gäller kommunikationsnätets indelning har trafikkontoret inga synpunkter på dessa beskrivningar. Vi delar förslagen

- att kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens datakommunikationslösning.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att löpande teckna och revidera de avtal som detta kräver och att detta sker som en centralupphandling.

Vi har heller inga synpunkter på att fiberinfrastrukturen för stadens interna kommunikationsnät tillhandahållas av AB Stokab. Vi tycker också att det är bra att det operativa ansvaret för drift av stadens interna kommunikationsnät såväl som koppling

mot internet upphandlas i konkurrens för att på så sätt få så konkurrenskraftiga priser som möjligt.

Vi vill dock betona vikten av tydliga tjänstebeskrivningar och tydliga överlämningspunkter mot andra som nyttjar dessa tjänster. Som exempel kan nämnas våra externa leverantörers och entreprenörers behov av att kunna koppla upp sig mot trafikkontorets verksamhetssystem. Detta sker idag via ID-portalerna som är en tjänst som ligger högre upp i värdekedjan för kommunikation men som är mycket väsentlig för trafikkontorets verksamhet.

Fastighetsnät och förvaltningsinterna nät

Vad gäller fastighetsnäten och förvaltningsinterna nät blir gränsdragningarna lite mer komplicerade. Vi delar uppfattningen att de fysiska kablarna som både kan vara koppar och fiber och de passiva komponenterna som t.ex. kontakt- och anslutningsdon bör tillhandhållas av fastighetsägaren. Likväl måste vi som hyresgäst kunna ställa såväl tekniska- som kvalitetskrav på dessa installationer. Här borde vi kunna ställa krav på staden som fastighetsägare att se till att dessa installationer skall ligga på en viss miniminivå.

Vad gäller de förvaltningsinterna näten så blir frågan mer komplicerad och dessutom beroende av den/de specifika verksamheter som bedrivs. Vi delar därför inte Stadsledningskontorets uppfattning att en operatör utan vidare kan ta det operativa ansvaret för det förvaltningsinterna nätet. Det beror i hög grad på den verksamhet som bedrivs. Om man kan hitta en tydlig gränsdragning och överlämningspunkt mellan den rena kommunikationstjänsten i det förvaltningsinterna nätet och de IT-system, servrar mm som nyttjar nätet så kan det vara möjligt men det är inte självklart att det genomförbart.

För trafikkontoret är det inte nödvändigt att äga och driva kommunikationsutrustning men vi måste kunna teckna särskilda avtal på de tjänster inklusive utrustning som vi behöver.

Trafikkontoret har utöver generella kommunikationskrav även särskilda behov som också måste hanteras. Vi har ett särskilt tekniskt nät avskilt från övriga nät där vi hanterar signalanläggningar för trafiksignaler, styr- och regler utrustning för stadens tunnlar, trafikmättningsutrustning mm. Detta nät består både av koppar ledningar som fiber. Delar av dessa är dessutom hemligstämplade med hänsyn till rikets säkerhet.

Vårt förvaltningsinterna nät har också speciella kopplingar till Trafik Stockholm där vissa av våra verksamhetskritiska system måste finnas installerade för att kunna fungera i händelse av större kriser och katastrofer. Det är vår verksamhet "Driftcentralen" som samlokaliserat med Trafik Stockholm ställer särskilt höga krav på tillgänglighet och driftsäkerhet.

Vi anser därför **inte** att det är självklart att en enda operatör kan tillhandahålla alla dessa tjänster. Vi håller dock med om att målet måste vara att ha så få leverantörer som möjligt. Vi anser också att stor hänsyn måste tas till den verksamhets som bedrivs och att man därför att man måste kunna skikta tjänsterna beroende på var i tjänsteskiten man befinner sig (jmf OSI-modellens olika tjänsteskit).

Trafikkontorets har därför behov av att kunna avropa olika typer kommunikationstjänster från rena svart fiberförbindelser till mer kompletta kommunikationstjänster. I detta kan kommunikationsutrustning och övervakning ingå då det inte är nödvändigt att själv äga sådan utrustning och programvara. Vid avrop av sådana tjänster måste en tydlig överlämnings- och ansvarspunkt finnas mellan och de övriga tjänster som finns i det egna förvaltningsinterna nätverket.

<slut>

Från: Björn Persson
Till: Emma Karlsson
Datum: 2007-11-20 13:48:28
Ärende: Utkast

Hej Emma

Svårt att få tiden att räcka. Jag har varit borta en vecka och såg utkastet först i fredagskväll så jag kanske har läst det lite för hastigt.

Först tänkte jag svara att eftersom vi på stadsdelsförvaltningarna inte blivit inbjudna till de möten som ni haft så kanske det inte är så viktigt att vi står med som samrådspartners.

Några kommentar till det utkast till som skickats ut via mail

Det hade varit till fördel om även stadsdelsförvaltningarnas representanter blivit inbjudna till de möten som legat till grund för förslaget. Nu är det många trådar som känns lösa och svårt att ta ställning till.

Idag har vi avtal mellan staden och utförare av olika tjänster som levereras i stadsnätet i olika former. SLK beställer och leverantör skapar en tjänst som sedan levereras till stadens förvaltningar. Om denna tjänst sedan inte fungerar som tänkt även om man följer stadens standardiserade plattform så finns det ingen mottagare av problemet utan varje förvaltning får hantera problemet själva. Redan idag finns problem då vi har tre parter som är involverade i stadens leverans av datakommunikationstjänster tex vid en ADSL beställning. Detta problem får inte öka med ytterligare en part.

Om det finns en tydlig mottagare av beställning av kommunikation är detta en stor fördel. Det är positivt om de utförande verksamheterna får en tydlig motpart om levererade tjänster inte fungerar enligt beställning. Idag är detta ett problem.

Detta är kanske inte relevant just nu då jag inte ska svara på remissen utan förslagets innehåll.

A:

Det är lätt att tro att Stokab är enda leverantör av datakommunikation inom staden och att fiber är enda kommunikationssätt som Stokab levererar. Telia levererar ADSL och Stokab levererar också radiolan. Andra lokala lösningar finns också. Lätt att tro att fiber är enda alternativ framöver. Bör kanske skrivas lite annorlunda.

B:

Då det gäller behovet till publika webbserver, anslutna på lokal nätverk, ställer vi oss mycket tveksamma till. Är tillgängligheten via ID portalen är det ok men är det via lokala lösningar så är det mycket tveksamt. Som det står kan det tolkas att alla har rätt att sätta upp lokala publika webbserver.

C:

Det handlar också som det skrivs under
"Särskilt efterfrågade tjänster" ....

"Principerna för kostnadsfördelning när det gäller basfunktioner i stadsnätet bör ses över. Idag fördelas dessa per anställd, men enheter med stort kommunikationsbehov får själva stå...."

"Behoven varierar kraftigt inom förvaltningarna och sträcker sig från stor bandbredd till att koppla upp små men många separata enheter."

Tycker bara att ni bör ändra lite i texten så båda behoven beskrivs även här. Ökad bandbredd och/alternativt många externa enheter.

D:

"Under nuvarande organisation ..."

Står det att

"Verksamhetens inflytande över IT-verksamheten måste säkras."

Hur påverkar det här förslaget den utförande delen av verksamheterna?

Kanske skulle stå något som att lokala verksamheternas inflytande på framtida beställningar måste säkras. Dokumentet handlar om kommunikation och inte allmänt IT-verksamhet.

E:

Under

"Stadsledningens synpunkter ..."

Står det

"Ansvar för kommunikationskedjan skall vara så samlat som möjligt, såväl på strategisk som operativ nivå"

Dokumentet handlar om att det operativa ansvaret skall om möjligt läggas ut på en extern leverantör. Ska denna leverantör också ta över ansvaret för stadens strategi i kommunikationsfrågor?

//Björn Persson

Ålvsjö stadsdelsförvaltning

IT-enheten

Björn Persson

Tel 08 50821038

Mobil 0761221038

bjorn.persson@alvsjo.stockholm.se

Kopla: Hans Malmström

INKOM

Skolfastigheter i Stockholm AB

2007 -11- 2 2

Dnr: 1445-2007

STATSLEDNINGSKONTORET
IT-avdelningen

Stadsledningskontoret
IT-avdelningen
Stadshuset

105 35 STOCKHOLM

Vår referens: Johan Castvall
Peter Kindblom
Nina Wahlberg
Er referens: Emma Karlsson

Stockholm 2006-03-29

Svar från SISAB angående utkast till – Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation. D-nr 035-3036/2007

Bakgrund.

SISAB har erhållit utkast till nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation för synpunkter innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Enligt KF-beslut 2000-01-24 har SISAB ansvaret för de ca 1700 st EDU-switcharna i de skolor som SISAB äger och förvaltar. Omfattningen av detta ansvar är att svara för driften av switcharna. SISAB och Stokab ser idag med stor oro på att beståndet är ålderstiget och för ca 1500 st av switcharna finns inte längre programuppdateringar. Skulle fel som kräver programuppdateringar uppkomma så kan i värsta fall delar av nätet stanna. Det ingår inte i SISABs åtagande att byta ut till nyare modell. Avtalet mellan SISAB och Stokab medger inte förändringar i EDU-switcharna. SISAB kan inte ge tillåtelse till W-lan, adm eller någon annan VPN-trafik.

SISAB ser mycket positivt på att stadens tar ett helhetsgrepp om stadens datakommunikation. Att staden formulerar mål för IT-strukturen, för IT-standarden och samordnar driften av näten.

Synpunkter på utkast.

Särskilt efterfrågade tjänster: Här beskrivs bland annat att principerna för kostnadsfördelning avseende basfunktioner i stadsnätet ska ses över. Vidare beskrivs att kostnaden idag fördelas per anställd.

SISABs del i fastighetsnätet, switcharna, bekostas idag genom hyran för lokalerna. Kostnaden täcker drift och felavhjälpande underhåll av switcharna. Switcharna ingår inte i SISABs kärnverksamhet. Genom att omfördela ägandet av switcharna och därmed ansvaret för planerat resp felavhjälpande underhåll anser SISAB att staden får bättre struktur, kvalitet och

G:\Teknik\utveckling\Stokab - switchar\datakommunikation svar på beslut underlag 200711.doc

Skolfastigheter i Stockholm AB, Box 13, 123 21 FARSTA

Huvudkontor:
Arvikagatan 31
Tfn: 08-508 460 00
Fax: 08-508 460 01

Region City:
Sre Göransgatan 95
Tfn: 08-508 433 00
Fax: 08-508 433 13

Region Norr:
Riksbysvägen 48 C
Tfn: 08-508 422 00
Fax: 08-508 422 14

Region Söder:
Simlångsvägen 44
Tfn: 08-508 460 60
Fax: 08-508 460 70

Region Förskolor:
Fleminggatan 4
Tfn: 508 460 00
Fax: 508 462 60

Förrädsgränd 5 A
Tfn: 508 460 00
Fax: 508 462 70

Sirapsvägen 5
Tfn: 508 460 00
Fax: 508 462 80

Org.nr: 556034-8970
Styrelsens säte: Stockholm
e-postadress: datle@sistab.se
webbadress: www.sisab.se

Ingår i koncernen
Stockholms Stadshus AB

därmed rådighet över denna del av det tekniska fastighetsnätet vilket betyder att efterfrågade tjänster såsom till exempel trådlösa nätverk i skolorna kan genomföras.

Kommunikationsnätets indelning, fastighetsnätet: Här ges en förklaring till vad som avses med fastighetsnätet. Beskrivningen omfattar kommunikationsutrustning och fysiskt nät. SISABs del i fastighetsnätet består idag av 1700 st switchar som har en teknisk standard som definierades för många år sedan. SISAB får idag önskemål om att uppgradera switcharna till dagens standard. Många av stadens verksamheter i SISABs lokaler önskar en teknisk utveckling av switcharna som en del i deras verksamhetsutveckling.

Stadeledningskontoret föreslår följande ansvarsfördelning, operatören ges ansvar för följande områden: Här anges att driftansvaret för stadens interna kommunikationsnät samt för de förvaltningsinterna näten föreslås tillfalla operatören. SISAB vill att ägande och ansvaret för drift av SISABs switchar ska omfördelas till annan part.

Sammanfattningsvis

SISAB anser att staden bör samordna och strukturera även den del av fastighetsnätet som idag ägs av SISAB. Fördelarna för staden består i att datanäten i skolorna därmed kan utvecklas i den takt och till den tekniska standard som skolverksamheten i Stockholm behöver och som pedagogerna vill ha utan att detta påverkar underhållet av skollokaler.

SISAB anser att det råder enighet mellan utbildningsförvaltningen, SLK samt Stokab i denna fråga.

SISAB kommer inte att kunna underhålla nivå 4 Switcharna i skolorna på grund av att dessa är gamla och eftersom dessa är uttjänta inom en nära framtid. SISAB anser därför att det är nödvändigt för verksamheten i skolorna att staden tar beslut om ägarfrågan för dessa nu. SISAB vill att Kommunstyrelsen i detta ärende ska besluta om att överföra ägandet samt driften av SISABs del i fastighetsnätet till annan part.

Med vänlig hälsning

Skolfastigheter i Stockholm AB

Johan Castvall

Emma Karlsson - utkast tjut remiss

Från: Karin Melin
Till: Emma Karlsson
Datum: 2007-11-09 14:21
Ärende: utkast tjut remiss

Hej

Jag har rödmarkerat på ett ställe, det är ju inte administration vi pratar om, i alla fall inte hos mig utan verksamhet, kolla och se om jag missförstått.

för övrigt har vi bara en synpunkt och det är att vi anser det vvara en fördel att äga utrustningen i nätet, det grö att vi själva kan hålla nere kostnaden och ha kontroll över utbyte och därmed minimera driftstoppen, kort sagt vi är bättre och snabbare på att byta ut ett trasigt nätnav än de leverantörer som staden har!

Trevlig helg
Karin Melin

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt: 2007-09-14, kl 08.30–10.30
Lokal: Medicinaren, H3D

Närvarande: Johan Särnquist (ordf)
Stefan Schildt
Michael Buch
Emma Karlsson

Ej närvarande:

1. **GODKÄNNANDE AV DAGORDNING**
Förslag till dagordning godkändes.
2. **FÖREGÅENDE PROTOKOLL**
Inget tidigare protokoll finns att godkänna.
3. **GENOMGÅNG AV PROJEKTDIREKTIV**
Projektdirektivet skall ändraa i enlighet med styrgruppens åsikter.
4. **GENOMGÅNG AV PROJEKTPLAN**
Projektplanen skall uppdateras i enlighet med styrgruppens synpunkter inför nästa möte.
5. **ÖVRIGA FRÅGOR**
Inga övriga frågor

6. NÄSTA MÖTE

Nästa styrgruppsmöte äger rum 2007-10-03, kl 10.00–11.00 i Arkitekten, H3D.

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt: 2007-10-03, kl 10.00–11.00

Lokal: Arkitekten, H3D

Närvarande: Johan Särnquist (ordf)

Stefan Schildt

Michael Buch

Emma Karlsson

Ej närvarande:

1. GODKÄNNANDE AV DAGORDNING

Förslag till dagordning godkändes.

2. FÖREGÅENDE PROTOKOLL

Inget tidigare protokoll finns att godkänna.

3. PROJEKTDIREKTIV

Projektdirektiv 1.0 godkändes av styrgruppen. Eventuella förändringar i direktivet hanteras genom senare beslut i styrgruppen.

4. PROJEKTPLAN

Projektplan 1.0 godkändes av styrgruppen. Eventuella förändringar i planen hanteras genom senare beslut i styrgruppen.

5. ÖVRIGA FRÅGOR

Styrgruppen återkommer inom en vecka till projektledare med frågor och synpunkter på föreslagen disposition av tjänsteutlåtande.

6. NÄSTA MÖTE

Nästa styrgruppsmöte äger rum 2007-10-17, kl 10.00–11.30 i Hantverkaren, H3D.

Vfd protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt:

2007-09-14, kl 08.30–10.30

Lokal:

Medicinaren, H3D

Närvarande:

Inger Kjaerboe

Stefan Schildt

Michael Buch

Per-Olov Gustafsson

Emma Karlsson (PL)

Ej närvarande:

Johan Särnquist

1. **GODKÄNNANDE AV DAGORDNING**

Förslag till dagordning godkändes.

2. **FÖREGÅENDE PROTOKOLL**

Tidigare protokoll godkändes.

3. **REDOGÖRELSE FÖR HUR PROJEKTET FORTSKRIDER**

Projektledaren redogjorde för hur långt projektet har kommit och vilka punkter som återstår att utreda.

4. **FRÅGOR ANG INRIKTNING FÖR VISSA OMRÅDEN**

Överenskommelse finns mellan bitr stadsdirektören och VD för Stokab att Staden efter Stokabs uppdelning i två bolag skall köpa fiber direkt av Stokab och etablera ett avtal för detta. Denna del behöver därmed inte utredas av projektet.

5. **ÖVRIGA FRÅGOR**

Beslut fattades om förändring i styrgruppens och projektgruppens sammansättning. Per-Olov Gustafsson ingår nu i styrgruppen och Mats Olofsson utgår ur projektgruppen.

6. **NÄSTA MÖTE**

Nästa styrgruppsmöte äger rum 2007-11-05, klockan 13.00 – 14.30 i Arkitekten, plan 1 H3D.

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt:

2007-11-05, klockan 12.00-13:30

Lokal:

Arkitekten, H3D

Närvarande:

Inger Kjaerboe

Stefan Schildt

Michael Buch

Per-Olov Gustafsson

Emma Karlsson (PL)

Johan Särnquist

1. **GODKÄNNANDE AV DAGORDNING**

Dagordningen ändrades med anledning av att Johan enbart kunde närvara de första tjugo minuterna.

2. **DISKUSSION INFÖR REMISSFÖRFARANDET**

Styrgruppen enades om följande förfarande:

Styrgruppen skall framföra sina åsikter och synpunkter på projektets förslag skriftligt senast torsdag förmiddag, för bearbetning under torsdagen. På fredag morgon (8.00-9.00) hålls eventuellt ett extra möte för att komma överens om förslaget. Innan fredagens slut får referensgruppen tillgång till förslaget, efter styrgruppens gemensamma beslut om att skicka ut det.

3. **FRÅGOR OCH SYNPUNKTER ANGÅENDE FÖRSLAGET**

Förutom de skriftliga synpunkter som levereras senare i veckan kom några punkter upp direkt, bland annat:

Att ägandet av aktiva delar först bör utredas om det ska läggas hos det nya bolaget eller inte,

att benämningen "stadsnätet" inte bör användas utan att en bättre benämning är "stadens interna kommunikationsnät".

Att budget för 2008 redan är tagen i kommunfullmäktige

att ersättningsmodellen bör fokusera på förhållandet staden – det nya bolaget och inte hur staden i sin tur fördelar kostnader internt

att prissättning för fiberdelen ska ske enligt marknadsprissättning

att en översyn bör göras så att termer som nät och tjänster används enhetligt

4.

NÄSTA MÖTE

Nästa styrgruppsmöte äger vid behov rum 2007-11-09, klockan 8.00 – 9.00 i Arkitekten, plan 1 H3D.

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt: 2007-11-23, klockan 13:00-14:00
Lokal: Faktorn, H3D

Närvarande: Johan Särnquist
Emma Karlsson (PL)
Michael Buch
Per-Olov Gustafsson

Ej närvarande: Stefan Schildt
Inger Kjaerboe

1. **GODKÄNNANDE AV DAGORDNING**

Dagordningen godkändes.

2. **TJÄNSTEUTLÅTANDET EFTER REMISSRUNDA**

Styrgruppen framförde några sista kommentarer och önskemål om förändringar i texten. Vidare enades styrgruppen om att skicka ut förslaget på genomläsning av icke-teknisk personal inom SLK för att säkerställa förståbarheten.

3. **AVTALSFÖRSLAG**

Styrgruppen var överens om att avtalsförslaget bör lämnas utanför tjänsteutlåtandet och att kommunstyrelsen ska få ett tydligt uppdrag att förhandla fram avtal för både kommunikationstjänsten och fiberinfrastrukturen. Detta för att underlätta den vidare beredningen av ärendet samt ge parterna tid att arbeta ordentligt med avtalet.

4.

NÄSTA MÖTE

Nästa styrgruppsmöte äger rum 2007-11-30, klockan 15:30 – 16:30 i Arkitekten, plan 1 H3D.

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Styrgruppsprotokoll

Tidpunkt: 2007-11-30, klockan 15:30-16:30
Lokal: Arkitekten, H3D

Närvarande: Johan Särnquist (mellan 16:00 och 16:30)
Emma Karlsson (PL)
Per-Olov Gustafsson
Stefan Schildt

Ej närvarande: Michael Buch
Inger Kjaerboe

1. **GODKÄNNANDE AV DAGORDNING**
Dagordningen godkändes.
2. **TJÄNSTEUTLÅTANDET**
Styrgruppen beslutade att godkänna tjänsteutlåtandet och överlät åt Stefan Schildt att vidarebefordra detta till biträdande stadsdirektören.
3. **SLUTRAPPORTEN**
Styrgruppen beslutade att godkänna slutrapporten.
4. **PROJEKTETS AVSLUTANDE**
Styrgruppen ansåg att projektet levererat enligt plan och beslutade att avsluta projektet.

STYRGRUPPSPROTOKOLL NR 4
Osvald

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Emma Karlsson".

Emma Karlsson

Nytt drift och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation SLUTRAPPORT

Projekt	Författare	Version	Dnr
Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation	Emma Karlsson	1.0	035-3036/2007
Förvaltning/avdelning	Fastställt av styrgrupp	Senast ändrad	Sida
Stadsledningskontoret/IT-avdelningen	2007-11-30	2007-11-30	1 (9)
			Lilla ratten

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Mål och avgränsningar	4
1.1.1	Effektmål	4
1.1.2	Projektmål	4
1.1.3	Avgränsning	5
1.2	Milstolpar	5
2.	Resultat	6
2.1	Måluppfyllelse	6
2.1.1	Effektmål	6
2.1.2	Projektmål	7
2.2	Tidsplan	8
2.3	Projektbudget	8
3.	Arbetsätt	8
3.1	Projektorganisation	8
3.2	Metoder och verktyg	8
3.3	Kvalitetssäkring	8
4.	Övriga erfarenheter	9
4.1	Resurshantering	9
4.2	Arbetsätt i projektet	9
4.3	Projektdokument och styrning	9

1.

INLEDNING

Syftet med projektet har varit att ta fram ett tjänsteutlåtande samt ett avtalsutkast som skall täcka stadens behov av datakommunikation samt hur drift och förvaltning av detta bör skötas. Projektet har haft till uppgift att kartlägga hur datakommunikationen ser ut i staden, från Internetanslutning till slutanvändarens skrivbord.

Projektet hade inte till uppgift att genomföra föreslagna förändringar i förvaltningsorganisationen eller ansvara för att ett nytt avtal om drift och förvaltning av stadens datakommunikation upprättas mellan parterna. Inte heller var det projektets uppgift att utreda överföringsprojektets utformning eller beräkna kostnader för ett omställningsarbete.

Projektet har kunnat konstatera att både leverantörer och användare idag upplever en osäkerhet angående ansvarsgränser och överlämningspunkter för olika tjänster.

Det ska hållas i minnet att projektet haft i uppdrag att analysera stadens datakommunikation ur ett stadsövergripande perspektiv. De förslag till förändringar som redovisas av projektet har i huvudsak ett sådant perspektiv vilket kan innebära att en enskild förvaltning inte nödvändigtvis uppfattar förändringarna som en kvalitetshöjning. Det är emellertid projektets uppfattning att det lokala och det stadsövergripande perspektivet generellt inte står i motsättning till varandra och bedömningen är att förslagen till övervägande del är fördelaktiga ur bägge perspektiven.

Projektet anser att en grundförutsättning för att kunna effektivisera datakommunikationen är att ansvaret för processer, teknik och arbetssätt är så samlat som möjligt. Med en sådan lösning kan också samordningseffekter och stordriftsfördelar uppstå.

De förslag som projektet lämnar är att det operativa ansvaret för drift av stadens datakommunikation skall upphandlas i konkurrens, och att fram till att så kan ske skall inriktningen vara att tjänsten tillhandahålls av AB Stokabs nybildade dotterbolag, St:Erik kommunikation AB (operatören). Detta innebär att det operativa ansvaret för de förvaltningsinterna näten stegvis förs över från lokal förvaltning till operatören. Den grundläggande fiberinfrastrukturen skall tillhandahållas av AB Stokab inom ramen för ett ramavtal på fiberförbindelse. Kommunstyrelsen föreslås ha det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens lösningar för datakommunikation. Dessutom ges de i uppdrag att arbeta fram ramavtal för både datakommunikationen och fiberinfrastrukturen och ges befogenhet att löpande revidera dessa avtal om så krävs för att tillgodose krav på kommunikation och tillgänglighet från stadens verksamheter.

Vidare förslås att ägarförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten utreds i samband med det arbete med konsolidering och standardisering av stadens IT-struktur som skall genomföras under 2008. Detta för att kunna lösa ägandefrågan på bästa sätt ur verksamheternas synvinkel. Projektet har löpt under relativt kort tid och anser att ägandefrågan behöver analyseras djupare för att kunna bedömas korrekt.

1.1 Mål och avgränsningar

1.1.1 Effektmål

Projektet skall leverera ett tjänsteutlåtande samt ett avtalsutkast som sammantaget ger Stokabs kommunikationsverksamhet, här kallad St Erik Kom, i uppdrag att sköta drift och eventuellt förvaltning av hela eller delar av stadens datakommunikation. Projektet skall också belysa för och nackdelar med att integrera förvaltning av stadens telefonlösningar inom samma organisation som förvaltning av datakommunikationen.

Avtal och tjänsteutlåtande skall resultera i tydliga riktlinjer för vem som ansvarar för stadens datakommunikation vad gäller ägarskap och budgetansvar, utvecklingsansvar, förvaltningsansvar, driftansvar och ansvar för säkerhet i nätet. Erforderliga delegationsbeslut skall identifieras och ingå i tjänsteutlåtandet. En tydlig organisation för förvaltning och styrning av stadens datakommunikation skall kunna etableras med utgångspunkt i projektets förslag. Förvaltning skall om möjligt utgå från F-guide.

Hela kedjan av datakommunikation från central servermiljö och från Internet fram till slutanvändare skall vara kartlagd och dokumenterad. Ett förslag till ansvarsfördelning mellan Stockholms stads förvaltning i form av Kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt dess bolag (Stokab, St Erik Kom och Sisab m fl) skall finnas.

Ett tydligt beställar-utförar förhållande skall etableras mellan staden som beställare av kommunikationslösningen och de delar inom/utom staden som står för förvaltning och drift av nätet. Uppdraget till St Erik Kom skall också omfatta en samverkansmodell för gemensam ledning av leveransen till staden. Även Stokabs gränssnitt mot stadens externa leverantörer och ansvar för hantering av detta gränssnitt skall vara beskrivet. Stadens kommunikationskostnader skall om möjligt minska vid införandet av den nya organisationen genom rationalisering, standardisering och styrning.

1.1.2 Projekt mål

Projektet skall vara ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad (SLK, IT-avdelningen) och Stokab/St Erik Kom som idag förvaltar stadsnätet. Projektet har i uppdrag att utreda och dokumentera uppdrag samt behov av delegation, mandat och befogenheter för förvaltning av stadens datakommunikation. Samtliga delar av nätverket skall beaktas, och avtalsförhållanden samt behov av politiska beslut för etableringen av fungerande drift- och förvaltningsuppdrag skall föreslås. Till nätverket räknas:

- St Erik Kom (stadsnätet)
- Lokala nätverk (LAN)
- Anslutning till Internet (IP Port)
- WLAN (lokala radiolan)
- Förlängningar av LAN

Utredningen skall omfatta ansvar för både den administrativa och den publika delen av nätet (skoldatanätet). Även de delar som idag hanteras av lokal förvaltning och Sisab skall ingå i utredningsuppdraget.

Projektet skall leverera ett förslag till uppdrag och förändrade styrdokument som omfattar:

- Omfattning av förvaltningsuppdrag
- Förslag till eventuell indelning i förvaltningsobjekt och ansvarig(a) för etablering av utpekade förvaltningsobjekt
- Utkast till modeller för ledning/styrning av kommunikationsuppdraget, samt modell för samverkan mellan beställare, utförare och beställarens kunder
- Förslag till ersättningsmodell för drift och förvaltning av nätet
- Principer för ägande av kommunikationsutrustning, med beaktande av ansvarsgränser för aktiva/passiva komponenter och gränsdragningar för fastighetsägarens eventuella ansvar för kanalisering
- Ansvar för säkerhet i nätet och parter som ansvarar för att fatta olika typer av drift- och säkerhetspåverkande beslut
- Ansvar för standarder och arbetsmetoder som styr utformningen och förvaltningen av nätet
- Ansvar för operativa beslut
- Ansvar för utveckling, test och implementering
- Livscykelhantering
- Inventariehantering
- Kunddata
- Avtalsförvaltning kund
- Avtalsförvaltning leverantör

Av förslaget skall framgå dels ett tydligt avtalsutkast för relationen mellan staden och St Erik Kom, dels förslag till politiska beslut som resulterar i eventuella nödvändiga förändringar av styrdokument och uppdrag till stadens nämnder och bolag.

1.1.3 Avgränsning

I projektplanen gjordes följande avgränsningar:

- Projektet skulle inte genomföra förändringar i förvaltningsorganisationen. Detta ansvarar linjecheferna för i respektive organisation.
- Projektet ansvarade inte för att ett nytt avtal om drift och förvaltning av stadens data- och telekommunikation upprättas mellan parterna. Detta ansvarar behöriga avtalstecknare för.
- Projektet skulle inte utreda överföringsprojektets utformning eller beräkna kostnader för omställningsarbete.

1.2 Milstolpar

Följande milstolpar var inplanerade enligt projektplanen:

- Milstolpe 1: Samtliga utredningar om förutsättningar för uppdraget genomförda – 2007-10-30
- Milstolpe 2: Tjänsteutlåtande framtaget och levererat till styrgrupp – 2007-11-05

- Milstolpe 3: Avtalsförslag framtaget och levererat till styrgrupp – 2007-11-10
- Milstolpe 4: Avtalsförslag åter från remissinstanser – 2007-11-20

Lägesrapport har utgått till styrgruppen vid varje passerad milstolpe.

2. RESULTAT

Genomförandet av kartläggning av stadens datakommunikation har skett i två huvudsakliga steg. Det första steget omfattade en kartläggning av nuläget, vilket skedde framförallt genom intervjuer med den avdelning inom AB Stokab som i dagsläget ansvarar för stadens gemensamma nät. Det nät som förvaltningar, bolag och externa leverantörer kopplar upp sig mot för att nå de tjänster och funktioner som erbjuds genom nätet. Intervjuer genomfördes även med lokala förvaltningar för att kunna kartlägga de förvaltningsinterna näten och se hur dessa är uppbyggda.

Det andra steget innebar en granskning av stadens styr- och stöddokument som berör IT-området, framförallt vad gäller organisation och ansvar för strategiska och operativa frågor. Här fokuserades framförallt på budget för 2008, stadens IT-säkerhetspolicy och e-policy.

2.1 Måluppfyllelse

2.1.1 Effektmål

Projektets förslag till avtal pekar tydligt ut ansvarsområden för respektive part, men eftersom dessa slutgiltigt skall förhandlas mellan Kommunstyrelsen och leverantören kan den långsiktiga nyttan/effekten med projektet inte mätas inom ramen för projektet. Projektets förslag kan även komma att förändras under förhandlingarna. Projektet föreslår därför att beställaren följer upp effekten om ett år för att se om den blivit den avsedda.

Projektet hade till uppdrag att utreda för- och nackdelar med att integrera stadens telefonlösningar i förvaltningsobjektet Infrastruktur. Eftersom projektet anser att en sådan integration inte är att föredra, redovisas inte detta i tjänsteutlåtandet utan här nedan. Stadens förvaltning av datakommunikation och av telefoni ligger i dag inte inom samma förvaltningsobjekt. Det finns dock ett behov att se över rådande förvaltningsstruktur med anledning av eventuella samordningsmöjligheter mellan de båda kommunikationslösningarna. De fysiska nät som i dag används av staden för datakommunikation har även kapacitet att leda telefonitjänster i stor utsträckning. SLK har därför fått i uppdrag att utreda huruvida stadens telefonitjänster bör integreras i förvaltningsobjekten relaterade till datakommunikation.

Projektet föreslår inte en ny organisation av förvaltningsobjekten, men däremot att en högre grad av integration sker mellan förvaltningsobjektet Grundläggande infrastruktur och Telefoni. Projektets motivering till detta förklaras nedan.

Flexibilitet

Telefonitjänster är en service som främst påverkas av vilka kommunikationssätt som staden väljer att använda sig av, internt och gentemot medborgare. Att införliva telefoni i förvaltningsobjektet datakommunikation riskerar att telefoni endast behandlas ur en teknisk synvinkel och dess behov inom ramen för kommunikationssätt och exempelvis e-tjänster till medborgare med mera riskerar att få lägre prioritet.

Telefonitjänster kommer på längre sikt att ses som andra informationstjänster, där olika sätt att förmedla information även inkluderar IP-telefoni, vilket kan användas från olika stationer, telefon såväl som PC. Den framtida utvecklingen av hur röstkommunikation kan genomföras ger stora möjligheter till olika kommunikationssätt. Det anses därför viktigt att dessa frågor ges tillräcklig fokus i förvaltningsobjektet. Telefoni skulle därför kunna vara aktuellt som ett eget förvaltningsobjekt.

Effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur

I förvaltningsobjektet Infrastruktur ingår den grundläggande nätdriften för stadens IT-kommunikation. Denna består i stor utsträckning av fibernät som Stokab förser staden med, samt grundläggande kommunikationstjänster inom det gemensamma kommunikationsnätet S:t Erik Kob.

Projektet ser en nödvändighet i att de kommunikationslösningar och nätanvändning som sker inom ramen för telefoni, koordineras med förvaltningsobjektet Infrastruktur. Anledningen till detta är att undvika att parallella funktioner och lösningar utarbetas, och att befintligt nät och struktur i största möjliga mån kan utnyttjas för samtliga kommunikationstjänster (inklusive telefoni) i mån av behov och funktionalitet. Detta kan organiseras enligt följande alternativ:

- Telefoni utgör ett eget förvaltningsobjekt, i syfte att behålla en fokus på behovsorienterade lösningar och stadens kanalstrategier gentemot medborgare och internt
- Förvaltningsobjekten Telefoni och Infrastruktur samråder på operativ nivå i syfte att koordinera användning av befintliga lösningar, samt utveckling av nya kommunikationslösningar

2.1.2 Projektmål

Samtliga projektmål har mätts och är uppfyllda, dock har projektet beslutat att principer för ägande av kommunikationsutrustning är en fråga som behöver utredas ytterligare och föreslår därför att detta ingår i den större utredning av stadens IT-struktur som enligt kommunfullmäktiges budget skall genomföras under 2008.

Styrgruppen tog under projektets gång beslut om att avtalsutkast för relationen mellan staden och det nya bolaget inte skulle bifogas tjänsteutlåtandet utan att kommunstyrelsen istället skulle ges befogenhet att förhandla fram avtal under våren.

2.2 Tidsplan

Projektet har följt tidsplanen i stort, även om vissa aktiviteter inte har utförts inom den angivna tidsramen. Några av projektmedlemmarna har även haft svårt att avsätta den tid som behövts för att genomföra samtliga sina åtaganden. För att komma tillrätta med detta i framtida projekt föreslår projektgruppen att en heldags projektplanering genomförs med projektgruppen innan projektplanen skrivs samt att resurskontrakt upprättas med samtliga deltagare och deras linjechefer.

2.3 Projektbudget

Projektet har hållit de ekonomiska ramar som sattes upp. Kostnaden för den konsult som ingick i projektgruppen har understigit den budgeterade kostnaden.

3. ARBETSSÄTT

3.1 Projektorganisation

Projektorganisationen har till största delen fungerat bra. Samarbetsklimatet inom projektet bra och framförallt samarbetet mellan Stadsledningskontoret och AB Stokab har fungerat bra.

Bemanningen i projektet var följande:
Emma Karlsson, Stadsledningskontoret, projektledare
Fredrik Swedberg, Stadsledningskontoret
Mikael Johansson, AB Stokab
Johan Moberg, konsult från Ramböll

3.2 Metoder och verktyg

Lilla Ratten har använts som projektmetod vilket varit positivt både för projektgruppen och projektresultatet. Projektet har enkelt kunna följa att samtliga aktiviteter har genomförts samt att gruppen hela tiden har arbetat mot de uppsatta målen.

3.3 Kvalitetssäkring

Projektet förankrade arbetet med fackförvaltningarna tidigt under projektets löptid vilket innebar att korrigeringar kunde läggas in på ett tidigt stadium och det blev få ändringar av större omfattning. Projektet förankrade däremot arbetet med stadsdelarna först i slutet av projektiden, vilket i sig inte innebar några större förändringar av projektets framlagda förslag.

4. ÖVRIGA ERFARENHETER

4.1 Resurshantering

Ingen konflikt uppstod mellan linjen och projektet. Projektet upplevde däremot att något mer tid borde ha avsatts för projektmedlemmarna.

4.2 Arbetssätt i projektet

Projektgruppen har haft regelbundna möten, något som varit av stor vikt för kommunikationen och samarbetet i projektet. Projektet kunde ha haft fler möten i början av projektet och färre i slutet.

4.3 Projektdokument och styrning

Projektdokumenterna (främst *projektplanen*) hade stort positivt värde för det fortsatta projektarbetet. Den förankrades på ett bra sätt i projektgruppen och aktivitetslistan i mötesanteckningarna gav god styrning av projektet.

